

Kindlustusandjate kriiside ennetamise ja lahendamise seadus
seletuskirja lisa 3
Märkuste tabel

II kooskõlastusring	
JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM	Märkused 1–3
FINANTSINSPEKTSIOON	Märkused 4 ja 5
EESTI KINDLUSTUSMAAKLERITE LIIT	Märkused 6–10
I kooskõlastusring	
JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM	Märkused 11–18
FINANTSINSPEKTSIOON	Märkused 19–22
EESTI KINDLUSTUSMAAKLERITE LIIT	Märkused 23 ja 24
FINANCEESTONIA	Märkused 25–28
EESTI KINDLUSTUSSELTSIDE LIIT	Märkused 29–39
AID KINDLUSTUSMAAKLER OÜ	Märkus 40

Nr.	Ettepaneku sisu	Arvestatud / Mitte- arvestatud/ Selgitatud	Rahandusministeeriumi seisukoht
-----	-----------------	--	------------------------------------

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM (II ring)			
1. JDM	<i>1. Eelnõu § 1 p-des 2 ja 4 reguleeritakse kindlustusandja tegevust teises riigis.</i> Olenemata sellest, et ka kehtivas KindlITS-s on käibel kontseptsioon, et teatud kindlustusandja tegevust välisriigis ja välisriigi kindlustusandja tegevust Eestis peetakse kindlustusandja filiaali tegevuseks, on kehtivas õiguses neil juhtudel siiski ka nõue filiaal registreerida. Olgugi, et eraõiguslikult ei ole filiaal eraldi juriidiline isik, tuleb sellise konstruktsiooni laiendamisel (ilma filiaali registreerimise kohustuse kehtestamiseta) seletuskirjas täpsemalt selgitada, mida "filiaalina käsitlemine" õiguslikult tähendab. Kui järelevalveliste reeglite puhul võib see olla üheselt arusaadav, tekib küsimus, kas nimetatud lahendusel on ka tsiviilõiguslikke tagajärgi. On oluline erinevus, kas mingi subjekti puhul on tegemist (Eesti kindlustusandja näitel) välisriigis oleva kindlustusandja füüsilisest või juriidilisest isikust esindajaga või filiaaliga (antud juhul isikuga, kelle tegevust "loetakse filiaali tegevuseks"). Esimesel juhul on teatav "agentsus" ka esindajal (esindajaks on õigusvõimeline isik, esinduse kohta on reeglid, sisesuhe, välissuhe), teisel juhul loetakse filiaali tegevus kindlustusandja tegevuseks. Eeldusel, et uus regulatsioon puudutab üksnes finantsjärelevalve reeglite kohaldamist, palume selle eelnõus ja seletuskirjas eraldi välja tuua.	Arvestatud	Tõepoolest, sätte eesmärk on üksnes määrata kindlaks, millal käsitatakse püsivat (alalise kohaloleku kaudu) piirülest tegevust KindlITS-i tähenduses filiaali tegevusena, et sellele kohalduksid filiaali tegevust reguleerivad järelevalvenõuded. Leiame, et eelnõu sõnastus juba piirab filiaalina käsitamise ulatuse KindlITS-i kohaldamisega. Paragrahv 24 lõikes 6 on ette nähtud, et „Sellise tegevuse korral peab kindlustusandja järgima käesoleva seaduse §-des 25–31 sätestatud nõudeid“ ning § 36 lõikes 2 on, et „Sellise tegevuse korral peab kindlustusandja järgima käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides lepinguriigi kindlustusandja Eesti filiaalile kohalduvaid nõudeid“. Lisame viite ka Finantsinspektsiooni seadusele. Lisaks oleme nõus eelnõu sõnastusse lisama täpsustuse filiaalina käsitamine toimub „käesoleva seaduse tähenduses“.

			Muudatuse eesmärk ei ole reguleerida eraõiguslikke suhteid ega muuta filiaali tsiviilõiguslikku tähendust. Samuti täiendame seletuskirja selgitusega, et "filiaalina käsitlemine" puudutab üksnes KindlTS-is sätestatud järelevalvenõuete kohaldamist.
2. JDM	2. Eelnõu § 1 p-s 4⁵ muudetakse sätet, mis reguleerib kindlustuse turustamisega seotud kohustuse rikkumisega seoses teate avaldamist Finantsinspeksiooni poolt. A. Muudatuse kohaselt on Finantsinspeksioon kohustatud avalikustama oma veebilehel teate kindlustusmaakleri agendi vahendajate nimekirjast kustutamise otsuse kohta. Teates tuleb avalikustada eelnõu kohaselt rikkumise eest vastutava isiku andmeid. JDM hinnangul on isiku andmed liiga lai mõiste, kuna sinna alla mahuvad kõik võimalikud isikuandmed. Palume eelnõus mõistet täpsustada, näiteks isiku üldandmed või isiku nimi, isikukood jne.	Arvestatud	Eelnõus on andmete loetelu täpsustatud.
	B. Täiendavalt selgitame, et kui kavandatava § 224 lõike 1⁴ uue sõnastuse kohaselt on rikkumine avalikult kättesaadav vähemalt viie aasta jooksul, on see vastuolus karistusregistri seaduse (KarRS) §-s 24 (registrisse kantud karistusandmete kustutamise tähtajad) sätestatuga, mille lõike 1 punktide 1 ja 2 kohaselt karistusandmed kustutatakse registrist ja kantakse üle arhiivi, kui: 1) väärteo eest mõistetud või määratud rahatrahvi tasumisest, aresti kandmisest, üldkasuliku töö sooritamise või põhikaristusena juhtimisõiguse äravõtmisest on möödunud üks aasta; 2) maksukorralduse seaduses või maksuseaduses sätestatud väärteo eest mõistetud või määratud rahatrahvi tasumisest või aresti täitmisest on möödunud kaks aastat. KindlTS § 224 lõike 1² punkti 1 kohaselt avalikustab Finantsinspeksioon oma veebilehel kindlustuse turustamisega seotud kohustuse rikkumisega seoses teate väärteoasjas tehtud jõustunud lahendi kohta. Kui KindlTS § 224 lõike 1⁴ kohaselt on teave rikkumise kohta avalikult kättesaadav vähemalt viie aasta jooksul, on see tähtaeg kaks korda pikem kui karistusregistris sätestatud tähtaeg, mis käsitleb väärteokaristusi. Palume selgitada ja põhjendada, kuidas saavad väärteo kohta andmed olla avalikud kauem kui tegelikult karistusregister ette näeb. KarRS § 5 lõike 1 kohaselt on registrisse kantud isiku karistusandmetel õiguslik tähendus isiku karistatuse ja kuriteo või väärteo korduvuse arvestamisel kuni andmete kustutamiseni. JDM hinnangul ei ole selline tähtaeg sobiv.	Selgitatud	Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/97 (kindlustuse turustamise direktiiv) artikli 32 lõige 1 kohustab pädevat asutust avalikustama iga halduskaristuse või muu meetme, mis on määratud või võetud direktiivi rakendavate siseriiklike sätete rikkumise korral. Kuna erinevalt teistest EL finantssektori õigusaktidest ei ole viidatud direktiivis avalikustamise tähtaega ette nähtud, on lähtutud tähtaja määramisel Finantsinspeksiooni seaduse § 54 lõikest 5, mis annab Finantsinspeksioonile õiguse täielikult või osaliselt avalikustada väärteoasjas tehtud lahend või haldusakt või -leping, sealjuures on kogu nimetatud teave veebilehel kättesaadav vähemalt viis aastat, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti. Asjaolu, et karistusregistrist kustutatakse väärteo andmed varem, ei välista järelevalveasutuse otsuse avalikustamist seaduses sätestatud tähtaja jooksul. KarRS ja finantssektori seadused on erineva eesmärgi ja õigusliku tähendusega regulatsioonid. Finantsinspeksiooni tehtud otsuse avalikustamise eesmärk on tagada järelevalvetegevuse läbipaistvus,

			üldpreventiivne mõju ning investorite, finantsjärelevalve subjektide klientide ja avalikkuse kaitse ning finantsturu õigus- või korrapärane toimimine. Eelnõus sätestatud [vähemalt] viieaastane avalikustamise tähtaeg on kooskõlas EL finantssektori õigusaktides laialdaselt kasutatava regulatsiooniga. Sama tähtaeg on ette nähtud näiteks MiFID II direktiivi artikli 71 lõikes 3, UCITS-direktiivi artikli 99b lõikes 4, CRD artikli 68 lõikes 3, MICAR artikli 114 lõikes 4 ning mitmes teises finantssektori õigusaktis. Leiame, et finantssektori eri tegevusvaldkondades tegutsevate järelevalvesubjektide suhtes on põhjendatud kohaldada ühtset lähenemist sanktsioonide avalikustamise tähtajale. Ühtne viieaastane tähtaeg tagab, et võrreldavas olukorras olevaid finantssektori turuosalisi koheldakse võrdselt ning Finantsinspeksioon saab kohaldada ühtseid avalikustamise põhimõtteid kogu finantssektoris.
	Märgime, et väärtipaberituru seaduse § 230 lõigetes 4² ja 4³ on sätestatud erandid väärtipaberituru tehtud lahendi avalikustamise osas. Palume selgitada, miks samasuguseid erandeid ei ole ettenähtud KindlTS-is.	Selgitatud	VpTS § 230 lõigetes 4² ja 4³ sätestatud avalikustamise erandite aluseks on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL artiklid 71 lõike 1 teine alalõik. KindlTS § 224 lõikes 1⁵ sätestatud avalikustamise erandi aluseks on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/97 artikli 33 lõike 1 teine lause. Kui võrrelda direktiivide sõnastusi, siis avalikustamise erandite sõnastused ei ole samasugused. Arvestades liikmesriigi kohustust võtta direktiiv üle nõuetekohaselt, on KindlTS lähtunud direktiivi (EL) 2016/97 konkreetsest sõnastusest ja sisust.

3. JDM	Palume arvestada ka käesoleva kirja lisades esitatud eelnõu ja seletuskirja failis jäljega tehtud normitehniliste ja keelemärkustega ning märkustega eelnõu mõjuanalüüsi kohta.	Arvestatud	Soovime lisaks selgitada, et eelnõu § 1 punktide 7–15 sõnastuste aluseks oli JDM I kooskõlastusringi ettepanek (märkus nr 11) kasutada sätetes järgmist sõnastust: „...avaldada väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teabe valdaja otsusel täiendavalt muus väljaandes või veebilehel koos viitega teadaande avaldamisele Ametlikes Teadaannetes, kui see on vajalik teabe levikuks.” Käesoleva kooskõlastusringi raames on JDM tõstatanud küsimuse - kas ja mis põhjusel on vajalik normis märkida, et see peab toimuma teabe valdaja otsusel?/.../ Samuti on palutud selgitada terminit muu väljaanne. Kuna JDM II kooskõlastusringi kommentaar erineb oma sisult varasemast ettepanekust, lähtume asjakohaste sätete sõnastamisel JDM viimasest märkusest, st ei kasuta normis sõnastust, et muus väljaandes avaldamine võib toimuda teabe valdaja otsusel.
-----------	--	------------	---

FINANTSINSPEKTSIOON (II ring)			
4. FI	1. Finantsinspeksioon on jätkuvalt 31.03.2026 kirja nr 5-2/1685-1 punktis 1 esitatud seisukohal, et eelnõu punktides 2 ja 4 viidatud KindITS § 24 lõike 6 ja § 36 lõike 2 muudatused, millega kaotatakse vastavalt välisriigis ja Eestis filiaali asutamise nõue, vajaksid täiendavat analüüsi. Seletuskirja lisa 3 punktis 9 on Rahandusministeerium küll oma seisukohta selgitanud, viidates, et kehtiva seaduse sõnastus ei pruugi olla kooskõlas Solventsus II direktiiviga ning asjaolule, et tegemist on Finantsinspektsiooni varasema ettepanekuga halduskoormuse vähendamiseks. Finantsinspeksioon on seisukohal, et asjaolu, et vastav ettepanek oli välja toodud ühe võimaliku variandina halduskoormuse vähendamiseks, ei pruugi olla piisav argument seaduse sõnastuse muutmiseks. Oleme jätkuvalt seisukohal, et vastava muudatuse tegemine vajaks täiendavat analüüsi, mitte kohest seadusemuudatust. Käesoleval juhul vähendatakse filiaali nõude kaotamisega halduskoormust formaalselt, kuid analüüsimate on, kas potentsiaalselt võib halduskoormus filiaali nõuete kohaldamise kontrollimisel siiski suureneda.	Mitte arvestatud	Nagu oleme juba varasemalt selgitanud, siis muudatuse eesmärk on viia seadus kooskõlla Solventsus II direktiiv artikli 145 lõikega 1, mille kohaselt ei või liikmesriik nõuda teises liikmesriigis tegevusloa saanud kindlustusandjalt filiaali asutamist üksnes seetõttu, et ta tegutseb vastuvõtvast liikmesriigis alalise kohaloleku kaudu. Kehtiv Eesti regulatsioon on selles osas direktiivist rangem ning eelnõu eesmärk on see vastuolu kõrvaldada. Seda kinnitab ka teiste EL riikide seas läbi viidud küsitlus (vt seletuskirja lisa 2). Rõhutame, et muudatus puudutab üksnes olukorda, kui alalise kohaloleku (kontori) kaudu tegeletakse piiriülese

	Eeltoodust tulenevalt on Finantsinspektsiooni ettepanek jätta muudatus sellisel kujul sisse viimata.		kindlustustegevusega ning kõik pädevate asutuste vahelised teavitusnõuded jäävad kohalduma.
5. FI	2. Finantsinspektsioon juhib tähelepanu, et seletuskirja lk 10 on trükiviga ning viide on jäänud poolikuks lauses: „Eelnõu punktiga 20 täiendatakse KindlTS § 180 uue lõikega 5. KindlTS § 180 lõigete 1 ja kohaselt on kindlustusmaakler kohustatud hoidma kliendi poolt vahendajale makstud kindlustusandjale kuuluvad kindlustusmaksed eraldi kontrol...“.	Arvestatud	

EESTI KINDLUSTUSSELTSIDE LIIT (II ring)			
	Märgime, et võrreldes varasema eelnõuga on tehtud mitmeid muudatusi ning arvestatud on osade EKsL-i varasemate ettepanekutega, eelkõige terminoloogia täpsustamisel ja kindlustusvajaduste mõiste kasutusele võtmisel. Samas ei ole arvestatud EKsL-i peamist ja põhimõttelist seisukohta, mille kohaselt puudub vajadus luua Eesti õigusesse uus kindlustusmaakleri esindaja institutsioon. EKsL jääb oma 10.04.2026 arvamuses esitatud seisukohtade juurde ning käesolevas seisukohas täiendame neid ka järgnevalt.		Teadmiseks võetud.
6. EKSL	1. Kindlustusmaakleri esindaja instituudi loomise vajadus ei ole piisavalt põhjendatud EKsL leiab jätkuvalt, et kavandatud muudatus ei lahenda ühtegi piisavalt põhjendatud süsteemset probleemi kindlustusturul. Seletuskirjas on muudatuse põhjendusena viidatud vajadusele kõrvaldada turutõrge ning suurendada klientide juurdepääsu sõltumatu analüüsil põhinevale kindlustusvahendusele. EKsL hinnangul ei ole siiski piisavalt põhjendatud, et tegemist oleks tegeliku turutõrkega või et kehtiv regulatsioon takistaks klientidel kindlustusmaaklerite teenuste kasutamist. Klientidel on ka praegu võimalik valida nii kindlustusmaakleri, kindlustusagendi kui ka otse kindlustusandja kaudu sõlmitava kindlustuslepingu vahel. Nagu märkisime oma varasemas arvamuses, muudab kindlustusmaakleri esindaja institutsiooni loomine senise kindlustusturustuse regulatsiooni keerukamaks ja raskemini mõistetavaks nii klientidele, turuosalistele kui ka järelevalvele. Kindlustusmaakleri tegevuse põhisisuks on kliendi huvides tegutsemine, sõltumatu analüüsi tegemine ning kliendi vajadustele vastava kindlustuslahenduse soovitamine. Tegemist on kõrget professionaalset pädevust ja iseseisvat hinnangut eeldava tegevusega, mistõttu ei pea EKsL põhjendatuks sellise tegevuse edasiandmist kõrvaltegevusena tegutsevatele isikutele. Täiendavalt märgime, et Eesti kindlustusturul on varasemalt praktiseeritud nn multiagendi mudelit, mille kasutamisest loobuti, kuna selline roll osutus kliendi jaoks raskesti mõistetavaks ning tekitas huvide konflikti riske. EKsL hinnangul võib kavandatud kindlustusmaakleri esindaja	Mitte arvestatud	Selgitame, et turutõrke mõistet kasutati eelnõu ettevalmistamisel laiemas tähenduses, viidates turu toimimist piiravale regulatiivsele takistusele. Muudatuse eesmärk ei põhine eeldusel, et kliendid ei saa kehtiva regulatsiooni kohaselt kindlustusmaaklerite teenuseid kasutada. Muudatuse eesmärk on anda kindlustusmaakleritele täiendav võimalus oma tegevuse korraldamiseks. Kehtiv regulatsioon piirab kindlustusmaaklerite võimalust kasutada esindajaid. Muudatus laiendab kindlustusmaaklerite tegevusvõimalusi, säilitades samal ajal senise kliendikaitse taseme ja järelevalve. Lisaks selgitame, et eelnõuga ei loobuta põhimõttest, mille kohaselt ei ole kindlustuse turustamise edasiandmine lubatud. See on jätkuvalt keelatud, välja arvatud esindaja kasutamise korral. Senise keelu mõte oli tagada, et kindlustusvahendaja, kellel on tegevusõigus (nt maakler), ei muutuks üksnes "kehaks", kes on registreeritud, kuid kelle tegelikku tegevust viivad läbi teised isikud, muutes ebaselgeks, kes tegelikult kliendi

	institutsioon kaasa tuua sarnaseid probleeme. Kuigi regulatsioon erineb ajaloolisest multiagendi mudelist, muutub kliendi jaoks turustaja roll veelgi keerukamaks ning suureneb oht, et klient ei mõista piisavalt selgelt erinevate turuosaliste rolle, vastutust ja omavahelisi suhteid. Samuti jääb põhjendamata, miks oleks vajalik loobuda kehtivast põhimõttest, mille kohaselt ei ole kindlustuse turustamise edasiandmine lubatud. EKsL hinnangul kujunes kehtiv regulatsioon välja varasemate praktiliste probleemide lahendamiseks ning enne sellest põhimõttest loobumist tuleks näidata, millised asjaolud on vahepeal muutunud ning miks senine regulatsioon enam eesmärki ei täida.		ees vastutab ja kes täidab maaklerile pandud kohustusi. Kavandatav muudatus ei muuda seda põhimõtet. Kindlustusmaakler võib kasutada üksnes sellist esindajat ja talle tegevusi edasi anda, kelle põhitegevus on muu kui kindlustuse vahendamine ning kelle kaudu pakutakse kindlustust muu teenuse või toote osana. Klient ei ole seotud mitme kindlustusmaakleriga. Selline lahendus erineb oluliselt olukorrast, mille vältimiseks kehtiv piirang kehtestati. Esindaja ei asenda kindlustusmaaklerit kindlustusturul ega hakka osutama iseseisvalt maaklerteenust, vaid võimaldab kliendil saada seotud teenuse käigus ka kindlustuslahenduse pakkumist. Näiteks reisiteenuse osutamisega seotud reisikindlustuse pakkumise puhul on kliendile sageli mugavam saada kogu vajalik teenus ühest kohast. Muudatusega ei vähendata klientide kaitset, kuna esindaja peab täitma seaduses sätestatud nõudeid ning maakler vastutab esindaja kasutamise korral oma tegevuse nõuetekohase korraldamise eest. Samuti on kliendil õigus saada vajalikku teavet kindlustusvahenduse olemuse, osaliste rollide ja vastutuse kohta. Seega ei ole tegemist varasema keelu eesmärkidest loobumisega, vaid nende eesmärkide täpsema ja proportsionaalsema rakendamisega olukorras, kus tegevus antakse üle piiratud ulatuses.
7. EKSL	2. Muudatuse mõju turule ja konkurentsile ei ole piisavalt analüüsitud EKsL leiab, et enne sellise põhimõttelise muudatuse tegemist tuleks läbi viia põhjalikum analüüs erinevate võimalike lahenduste kohta, sealhulgas hinnata teistes Euroopa Liidu liikmesriikides kasutatavaid mudeleid ja nende toimimist ning kavandatava muudatuse mõju klientide kaitsele, turu läbipaistvusele ja järelevalve tõhususele.	Selgitatud	Eelnõu väljatöötajad ei nõustu väitega justkui ei oleks hinnatud teistes EL liikmesriikides kasutatavaid mudeleid ja nende toimimist. Seletuskirja punktis 2.3.1 ja lisa 1 on analüüsitud teiste riikide turustusmudeleid, sh osutatud EIOPA raportile, milles on ülevaade EL riikide turustusmodelitest.

	Tegemist on Eesti kindlustusturu struktuuri oluliselt mõjutava muudatusega, mistõttu ei ole põhjendatud selle elluviimine ilma põhjaliku mõjuanalüüsita. EKsL hinnangul ei ole eelnõu menetluse käigus piisavalt hinnatud muudatuse mõju turustruktuurile, konkurentsiolekordale ega klientide huvidele. Sama seisukohta on väljendanud ka Finantsinspeksioon ning väiksemad turuosaliselised. Arvestades muudatuse võimalikku pikaajalist mõju kogu kindlustusturu toimimisele, tuleks enne regulatsiooni kehtestamist läbi viia täiendav mõjude analüüs ning kaasata sellesse laiemalt erinevaid turuosalisi. Eelnõu seletuskiri lähtub eeldusest, et muudatus suurendab konkurentsi ning parandab klientide valikuvõimalusi. Samas ei ole hinnatud võimalikku vastupidist mõju. Eesti kindlustusvahenduse turg on juba täna suhteliselt kontsentreerunud. Kuigi Eestis tegutses 2025. aastal 41 kindlustusmaaklerit, liikus üle poole kahjukindlustuse vahendatavast turumahust kolme suurima maakleri kaudu. Kavandatav muudatus eeldab täiendavaid investeeringuid siseprotsessidesse, koolitustesse, kontrollimehhanismidesse ja vastavuskontrolli, mille täitmine on väiksematele maakleritele märksa keerulisem kui suurematele turuosalistele. Seetõttu võib muudatus viia olukorrani, kus turuosa koondub veelgi suuremate maaklerite kätte. Selline areng vähendaks konkurentsi ning oleks pikas perspektiivis kahjulik nii klientidele kui ka kogu turu toimimisele. EKsL-i hinnangul kujunevad kavandatava muudatuse peamisteks kasu saajateks eelkõige suurimad maaklerid, kellel on võimekus rajada ja hallata ulatuslikke esindajate võrgustikke.	Peame oluliseks rõhutada, et kuna kindlustusmaakleri esindajale kohalduvad samad IDD direktiivi nõuded, mis teistele kindlustusvahendajatele, siis regulatiivne raamistik kaitseb klienti ka siis, kui talle osutab teenust kindlustusmaakleri esindaja. Esindajana võib tegutseda üksnes isik, kellel on õigus kindlustusvahendusega tegeleda ning kelle suhtes kohaldatakse kõiki kindlustusvahendajatele kehtivaid nõudeid. See tähendab, et esindajal tuleb järgida muu hulgas kliendi huvides tegutsemise kohustust, teabe andmise nõudeid, kutsealase pädevuse nõudeid ning muid kindlustustegevuse seadusest tulenevaid käitumisreegleid. Samuti kuulub esindaja Finantsinspeksiooni järelevalve alla. Lisaks säilib kindlustusmaakleri vastutus oma tegevuse korraldamise eest. Esindaja kasutamine ei vähenda maakleri kohustust tagada, et kindlustusvahendus toimub õigusaktide kohaselt ning kliendi huve järgides. Seetõttu ei vähene kliendikaitse tase võrreldes kehtiva õigusega. Samuti ei avalda muudatus olulist mõju turu läbipaistvusele. Esindajale kohalduvad samad teavitamiskohustused, mis teistele kindlustusvahendajatele. Kliendil on jätkuvalt võimalik tuvastada, millise kindlustusvahendajaga ta suhtleb ning millises rollis asjaomane isik tegutseb. Klientidele antava teabe ulatus ei vähene. Lisaks märgime, et muudatus vähendab regulatiivset ebavõrdsust. Praegu saavad kindlustusandjad turul tegutseda agentide võrgustike kaudu, kuid maaklerid analoogset mudelit kasutada ei saa. Seega tasakaalustab muudatus erinevate vahendusmodelite regulatsiooni.
--	--	---

8. EKSL	3. Filiaali regulatsiooni muudatused vajavad täiendavat analüüsi EKsL jääb oma varasemas arvamuses esitatud seisukohtade juurde ka filiaali regulatsiooni muudatuste osas. Kuigi seletuskirja kohaselt on muudatuse eesmärk vähendada üksnes filiaali kui juriidilise struktuuri loomise ja ülalpidamisega seotud halduskoormust ning säilitada filiaalile kohalduvad sisulised nõuded, ei ole EKsL hinnangul piisavalt analüüsitud muudatuse mõju õigusselgusele, avaliku teabe kättesaadavusele ning klientide ja ametiasutuste võimalustele tuvastada piiriülese tegevuse kaudu Eestis tegutsevaid kindlustusandjaid ja vahendajaid. Lisaks näeme riskina, et kavandatud muudatus võib pikemas vaates vähendada Eesti atraktiivsust kindlustussektori tegevuskohana. Eesti riik otsib võimalusi tuua siia rohkem rahvusvaheliste ettevõtjate piirkondlikke üksusi, juhtimiskeskusi ja kõrgema lisandväärtusega töökohti. Filiaali olemasolu tähendab vähemalt teatud ulatuses kohalolu Eesti turul ning loob selgema seose ettevõtja ja kohaliku majanduskeskkonna vahel. Kui püsiv tegevus Eestis ei eelda enam isegi filiaali olemasolu, võib see soodustada tegevuse täiendavat koondumist teistesse riikidesse ning suurendada Eesti kindlustusturu ääremaastumise riski.	Mitte arvestatud	Muudatuse eesmärk on viia seadus kooskõlla Solventsus II direktiiv artikli 145 lõikega 1, mille kohaselt ei või liikmesriik nõuda teises liikmesriigis tegevusloa saanud kindlustusandjalt filiaali asutamist üksnes seetõttu, et ta tegutseb vastuvõtvas liikmesriigis püsivalt. Kehtiv Eesti regulatsioon on selles osas direktiivist rangem ning eelnõu eesmärk on see vastuolu kõrvaldada. Muudatus ei mõjuta kindlustusandjate ega vahendajate suhtes kohaldatavaid sisulisi nõudeid, järelevalvekorraldust ega klientide õiguste kaitset. Juhime tähelepanu, et muudatus puudutab üksnes olukorda, kus kindlustusandja või kindlustusvahendaja tegutseb teises lepinguriigis püsivalt kontori või muu alalise kohaloleku kaudu. Muudatus ei mõjuta piiriülese tegevuse teatamise korda ega pädevate asutuste vahelist koostööd. Seetõttu puudub alus järeldada, et muudatus vähendaks õigusselgust või raskendaks pädevate asutuste võimalusi tuvastada Eestis piiriüleselt tegutsevaid ettevõtjaid. Kui teise lepinguriigi kindlustusandja või kindlustusvahendaja soovib Eestis püsivalt kindlustust turustada kontori või muu alalise kohaloleku kaudu, kohaldatakse tema suhtes sama teavitamiskorda nagu filiaali asutamise korral. Lisaks rõhutame, et muudatus ei mõjuta kuidagi teiste lepinguriikide kindlustusandjate õigust asutada Eestis filiaale. Kindlustusandja otsus rajada Eestisse filiaal või muu püsiv kohalolu sõltub eelkõige ärielistest vajadustest, mitte üksnes sellest, kas filiaali asutamine on seadusest tulenev kohustus.
9. EKSL	4. Muud tähelepanekud kindlustusmaakleri esindaja regulatsiooni kohta	Selgitatud	Eelnõu § 1 punkti 37 (KindlTS § 192 ¹ lõike 1 kohaselt on maakleri

	EKsL hinnangul tuleks eelnõus suuremat tähelepanu pöörata kindlustusturustuse üldpõhimõtetele. Kogu klientidele või potentsiaalsetele klientidele suunatud teave peaks olema selge ja mitteeksitav ning turustaja roll kliendile üheselt arusaadav. Sellise põhimõtte sõnaselge sätestamine aitaks kaasa kindlustusturu läbipaistvusele ja klientide teadlikele valikutele. Samuti vajab täiendavat kaalumist maakleri esindaja vastutuse regulatsioon. EKsL hinnangul ei ole põhjendatud olukord, kus kliendi nõudeõigus on suunatud üksnes maakleri vastu, sõltumata sellest, et kahju võib olla tekitanud vahetult maakleri esindaja. Kaaluda tuleks võimalust säilitada nõude esitamise õigus ka maakleri esindaja vastu. Lisaks tekitab küsimusi maakleri esindajale kavandatud ulatuslik eriregulatsioon. EKsL hinnangul dubleerivad mitmed kavandatavad teavitamis- ja käitumisenõuded sisuliselt juba kehtivaid kindlustusmaakleritele kohalduvaid kohustusi. See muudab regulatsiooni mahukamaks ja keerukamaks, ilma et sellest nähtuks kliendikaitse või õigusselguse oluline paranemine.		esindaja kohustatud enne kindlustuslepingu sõlmimist teatama kliendile oma ärinime ja kontaktandmed; teatama kliendile, et ta on kindlustusmaakleri esindaja, kes tegutseb kindlustusmaakleri esindajana, ja kindlustusmaakler on võtnud täieliku vastutuse tema tegevuse eest. Lisaks tuleb klienti teavitada, et esindaja tegutseb kliendi huvides, turustades talle kindlustuslepinguid sõltumatu analüüsi alusel. Lõikes 1 on 11 punkti, mis peavad olema täidetud kliendile kindlustuslepingut vahendades. See on karistatav (KindlTS § 254), kui kliendile jäetakse seaduse kohaselt nõutud teave esitamata või kui see on ebaõige või eksitav. Juriidilise isiku korral võib rahatrahv ulatuda kuni 5 mln euron. Läbipaistvus ei teki abstraktse põhimõtte lisamisest, vaid konkreetsete kohustuste (KindlTS § 192¹) ja vastutuse kaudu. Eelnõu eesmärk ei ole dubleerida kindlustusmaaklerile kohalduvaid nõudeid, vaid tagada õigusselgus selles osas, millised kindlustusturustuse nõuded kohalduvad maakleri esindajale tema enda tegevuse ulatuses ning millised nõuded kohalduvad kindlustusmaaklerile, kes vastutab esindaja tegevuse eest (tagab tema nõuetekohasuse).
10. EKSL	5. Võlaõigusseaduse § 434 lõige 1¹ EKsL hinnangul vajab täiendavat analüüsi ka võlaõigusseaduse § 434 lõige 1¹. Eelnõu kohaselt peab juhul, kui kindlustusleping sõlmitakse kindlustusvahendaja kaudu, poliisi kindlustusvõtjale kättesaadavaks tegema kindlustusvahendaja, kusjuures kindlustusandja kohustus loetakse täidetuks juba poliisi väljastamisest kindlustusvahendajale. EKsL hinnangul ei saa vahendaja kohustus olla ulatuslikum kui kindlustusandja kohustus. Eelkõige tekib küsimus kindlustusmaakleri puhul, kes tegutseb maaklerlepingu alusel kindlustusvõtja huvides ning ei ole kindlustusandja lepinguline esindaja. Seletuskirjast ei nähtu, millisel õiguslikul alusel peaks maakler täitma kindlustusandja	Selgitatud	Selgitame, et kui kindlustusleping sõlmitakse kindlustusvahendaja kaudu, toimub kogu lepingu sõlmimisega seotud suhtlus, sealhulgas dokumentide edastamine reeglina kindlustusvahendaja kaudu. Seetõttu on põhjendatud, et ka poliisi kindlustusvõtjale kättesaadavaks tegemise kohustus lasub kindlustusvahendajal. Kindlustusvahendaja ei täida seejuures kindlustusandja teavitamiskohustust esindusõiguse

	teavitamiskohustust ega ka see, milline vastutus tekib maaklerile olukorras, kus poliisi kättesaadavaks tegemine ei õnnestu.		või lepingulise suhte alusel. Vastav kohustus tuleneb seadusest, mis sätestab, et kindlustusvahendaja kaudu sõlmitud lepingu korral teeb poliisi kindlustusvõtjale ja asjakohasel juhul kindlustatule kättesaadavaks kindlustusvahendaja. Samal põhjusel sätestab eelnõu ka, millisest hetkest loetakse kindlustusandja vastav kohustus täidetuks. Kui kindlustusvahendaja jätab talle seadusega pandud kohustuse täitmata, vastutab ta selle eest üldistel õiguslikel alustel. Rõhutame, et muudatus ei jäta klienti õiguskaitsevahenditeta, vaid määrab senisest selgemalt kindlaks, milline turuosaline vastutab poliisi kättesaadavaks tegemise eest olukorras, kus kindlustusleping sõlmitakse kindlustusvahendaja kaudu.
--	---	--	--

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM (I RING)			
11. JDM	1. Eelnõu p 4 ja 5 – eelnõuga loobutakse kindlustustegevuse seaduses (KindITS) sätestatud teadete avaldamisest üleriigilise levikuga päevalehtedes ning see asendatakse kohustusega avaldada teated väljaandes Ametlikud Teadaanded. Justiits- ja Digiministeerium toetab muudatust. Märgime, et Justiits- ja Digiministeeriumis on kavandamisel Riigi Teataja seaduse (RTS) muudatused, milles asendatakse „üleriigilise päevalehes“ ja muudes väljaannetes avaldamise kohustus avaldamisega Ametlikes Teadaannetes. Arvestades teabe laia leviku vajadust jäetakse andmeandjatele ehk teadaande avaldajatele siiski kaalutusõigus avaldada teavet muus väljaandes juhul, kui see on vajalik teabe jõudmiseks mõjutatud isikuteni. Seetõttu palume kaaluda, kas see vajadus on olemas ka KindITS teadete puhul. Palume kaaluda, kas esineb vajadus täpsustada asenduse sõnastust järgmiselt: <i>„...avaldada väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teabe valdaja otsusel täiendavalt muus väljaandes või veebilehel koos viitega teadaande avaldamisele Ametlikes Teadaannetes, kui see on vajalik teabe levikuks.“</i> Lisaks anname teada, et RTS-i Ametlike Teadaannete osas on kavas reguleerida teadaannetes avaldatavate isikuandmetena üksnes isiku nimi ja isikukood. Muud isikuandmed, kui need sisalduvad avaldatud teadaannetes, tuleb sätestada eriseadustes.	Arvestatud	
12. JDM	2. Eelnõu p 4 ja 5 – seletuskirjas ei ole analüüsitud teadaannete avaldamisvajadust ega nende avaldamise üldist	Arvestatud	Seletuskirja on täiendatud avaldamisvajaduse analüüsi ja

	statistikat üleriigilistes ajalehtedes. Võimalusel palume see välja tuua. Palume ka seletuskirja mõju osa täiendada avaldamisstatistika ning teavituse tõhususe hindamisega. Samuti palume seletuskirja täiendada põhjendusega, miks teadaannete avaldamise kohana ei sobi enam üleriigilised päevalehed. Seletuskirjas ei ole hinnatud, kas eelnõuga Ametlikes Teadaannetes avaldamiseks lisatavad uued vormid dubleerivad juba avaldatavaid vorme, näiteks likvideerija teadet ja pankrotihalduri teadet. Võimalik, et need on juba hõlmatud Ametlikes Teadaannetes avaldatavate pankroti- ja likvideerimismenetluse teadaannetega.		põhjendustega. Samuti on täiendatud mõjude osa. Siiski mõõname, et üleriigilistes päevalehtedes avaldatavate teadaannete kohta ei ole võimalik esitada terviklikku ja usaldusväärset statistikat, kuna vastav teave ei ole koondatud ega avalikult süstematiseeritud. Seetõttu ei ole seletuskirjas esitatud kvantitatiivset analüüsi päevalehtedes avaldamise kohta, kuid hinnang teavitamise tõhususele põhineb teadete avaldamise aluseks olevate juhtumite esinemise sagedusel. Nõustume, et osade teadete dubleerimine KindITS-si ei ole asjakohane ning jätame need teated seadusest välja. Samuti piisab teatud juhtudel teate avaldamisest üksnes veebilehel.
13. JDM	3. Eelnõu p-d 16–18 (KindITS § 188, 189) – kõnealuste sätetega nähakse ette tingimused, millele peab kindlustusmaakler vastama selleks, et teda võiks kanda vahendajate nimekirja või keelduda sinna kandmisest. Tingimused näevad muu hulgas ette, et kindlustusmaakler on laitmatu mainega ja usaldusväärne, tal on olemas usaldusväärstust toetavad ärisidemed ning et kindlustusmaakleri enda, tema juhtide või omanike seosed teiste isikutega ei ohusta kindlustusturu ega taotleja usaldusväärstust ega kindlustusturu läbipaistvust Eestis ega välisriigis. Vahendajate nimekirja kandmisest keeldumise alus on, kui kindlustusmaakleri isiklik käitumine või ärikäitumine füüsiliste või juriidiliste isikutega ohustab või võib ohustada kindlustusturu või taotleja usaldusväärstust või kindlustusturu läbipaistvust Eestis või välisriigis. Eelnõu ega seletuskirja põhjal ei ole selge, kuidas eelnimetatud tingimustele vastavust kontrollitakse ja millistele andmetele tuginedes. Palume seletuskirjas tuua välja, millisele teabele tuginedes kontrolli teostatakse ning kuidas sellekohane teave kontrollijani jõuab. Sama märkus kehtib ka eelnõu § 1 p 20 ja 22 (KindITS § 190¹ ja 190², § 191 lg 1) kohta.	Arvestatud	Seletuskirja on täiendatud.
14. JDM	4. Eelnõu p 23 (KindITS § 191 lg 3) – kõnealuse sättega nähakse ette, et otseselt kindlustuse turustamisega tegeleva füüsilise isiku laitmatu ärialase maine kontrollimise kohustus on kindlustusmaakleril. Palume seletuskirjas välja tuua, milliste andmete alusel kindlustusmaakler isiku laitmatut mainet kontrollib ning millistes normides on ette nähtud isikuandmete töötlemise ulatus.	Arvestatud	Seletuskirja on täiendatud.
15. JDM	5. Eelnõu § 1 p 31 (KindITS § 224 lg 1² p 4) – muudatuse kohaselt on Finantsinspeksioon kohustatud avalikustama oma veebilehel teate kindlustusmaakleri agendi vahendajate nimekirjast kustutamise otsuse kohta. Eelnõust ega	Arvestatud	Teate sisu on reguleeritud sama paragrahvi lõikes 1 ⁴ , sisaldades mh isikuandmeid. Eelnõusse on lisatud lõike 1 ⁴ muutmine, et

	seletuskirjast ei selgu, milliseid andmeid teade sisaldab. Kui teade sisaldab ka isikuandmeid, siis tuleb need välja tuua seaduse tasandil ning näha ette, mis eesmärgil isikuandmeid avalikustatakse.		täiendada sätet avalikustamise eesmärgiga.
16. JDM	6. Seletuskirjas on öeldud: „Kavandata regulatsioon ei kehtesta kindlustusmaaklerile uusi tegevuskeelde ega karmista olemasolevaid piiranguid, vaid laiendab lubatud tegevusvorme, võimaldades kasutada kindlustuse turustamisel esindajaid. Seetõttu ei kujuta muudatus endast ettevõtlusvabaduse intensiivset riivet.“ Palume seletuskirjas kirjeldada, milles seisneb riive nii kindlustusmaaklerile kui ka kindlustusmaakleri agendile, mis on selle legitiimne eesmärk ning kuidas jõuti järeldusele, et riive on proportsionaalne (sobiv, vajalik, mõõdukas).	Arvestatud	Seletuskirja on täiendatud.
17. JDM	7. Palume arvestada käesoleva kirja lisades esitatud eelnõu ja seletuskirja failis jäljega tehtud normitehniliste märkustega ning märkustega eelnõu mõju kohta.	Arvestatud	
18. JDM	8. Vastavalt Vabariigi Valitsuse reeglendi § 6 lõikele 5 palume eelnõu esitada Justiits- ja Digiministeeriumile täiendavaks kooskõlastamiseks pärast praegusel kooskõlastamisel saadud arvamuste läbivaatamist ja vajaduse korral eelnõu parandamist, et enne eelnõu Vabariigi Valitsusele esitamist kontrollida selle vastavust hea õigusloome ja normitehnika eeskirjale.	Arvestatud	

FINANTSINSPEKTSIOON			
19. FI	1. Finantsinspeksioon leiab, et eelnõu punktides 2 ja 3 viidatud KindITS § 24 lõike 6 ja § 36 lõike 2 muudatused, millega kaotatakse vastavalt välisriigis ja Eestis filiaali asutamise nõue, vajaksid täiendavat analüüsi. Hetkel jääb mõnevõrra ebaselgeks muudatuse eesmärk, sest eelnõust ega seletuskirjast ei nähtu märkimisväärset halduskoormuse vähenemist ei turuosalistele ega Finantsinspeksioonile. Mõju turuosalise halduskoormusele on väike, kuna tegu on ühekordse toiminguga, nii filiaali asutamisel kui ka lõpetamisel. Finantsinspeksioon on seisukohal, et kehtiv sõnastus ja filiaali formaalne registreerimine tagab õigusselguse teenuse osutamise vabaduse alusel tegutsemise ja asutamisevabaduse alusel piiriülese teenuse osutamisel. Kehtiv sõnastus annab selge tegevusjuhise ega loo ebaselgeid ärimudeleid. Muudatuse korral hägustuvad tegevuse ja järelevalve konkreetsus ja piirid. Hetkel kehtiv selgus lihtsustab järelevalve teostamist, aga ka klientidel teenusepakkuja valikut ja oma õiguste teostamist. Samuti lihtsustab kehtiv regulatsioon haldusmenetluses dokumendi kättetoimetamist, kuna võimaldab selle saata äriühingu äriregistrisse kantud elektronposti aadressil (HMS § 27 lõige 2 punkt 3). Samuti märgib Finantsinspeksioon, et filiaali asutamine on vajalik filiaalile registrikoodi saamiseks, mille avaldamise	Selgitatud	Nõustume, et kehtiva seaduse sõnastus on õigusselgem, kuid meie hinnangul ei pruugi see olla kooskõlas Solventsus II direktiiviga. Käesoleva muudatuse aluseks oli Finantsinspeksiooni enda ettepanek. Nimelt esitas Finantsinspeksioon 18.12.2025 rahandusministrile kirja nr 4.12-2/8010 „Ettepanekud vähendada finantssektori halduskoormust“¹. Kirja lisas 2 on esitatud turuosaliste ettepanekud halduskoormuse vähendamiseks. Ettepanek number 22: „one large issue is related to the fact that we need to have a branch in Estonia. It should be compliant just to operate cross border as we do in other markets such as Lithuania.“ Sinna juurde oli esitatud Finantsinspeksiooni ettepanek turuosaliste ettepanekule number 22, mis oli järgmine: „Ettepanek RM-ile muuta KindITS § 36 lg 2 ja KindITS § 24 lg 6. Sõnastuse muutmisel saab lähtuda direktiivi

¹ [Rahandusministeeriumi avalik dokumendiregister](#)

	kohustus tuleb Finantsinspeksioonil Rahandusministri määruse „Finantsinspeksiooni veebilehel andmete avalikustamise ulatus ja kord“ § 6 lõike 1 punktist 2. Praktikas on ka Läti ja Leedu järelevalveasutused kiitnud Eesti kehtivat regulatsiooni, mis tagab hea õigusselguse teenuse osutamise viisi määratlemisel. Kehtiva KindITS vastav regulatsioon ei ole Finantsinspeksiooni hinnangul ka vastuolus Solventsus II regulatsiooniga. Eeltoodust tulenevalt on Finantsinspeksiooni ettepanek jätta muudatus sellisel kujul sisse viimata.		sõnastusest. Direktiiv 2009/138/EL art 146 lg 2 II lause: <i>Kindlustusandja pidevat kohalolekut liikmesriigi territooriumil käsitletakse samal viisil nagu filiaali, isegi kui see kohalolek ei võta filiaali kuju, vaid seisneb ainult kontoris, mida haldab kindlustusandja enda personal või isik, kes on sõltumatu, kuid kellel on pidev volitus tegutseda kindlustusandja nimel esindajana.</i>“ Seletuskirja lisas on esitatud 14 liikmesriigi ülevaade selle kohta, kuidas nad on vastava direktiivi sätte oma õigusesse ülevõtmine. Ükski seletuskirjas esitatud liikmesriik ei nõua filiaali asutamist.
20. FI	2. Eelnõu punktiga 9 täiendatakse KindITS § 179 lõikega 5, mille kohaselt vahendaja kohustusliku vastutuskindlustuslepingu sõlmimise kohustust ei ole kindlustusmaakleri agendil. Tema poolt kahju tekitamise eest vastutab kahjustatud isiku ees kindlustusmaakler, kelle esindajana kindlustusmaakleri agent tegutses. Finantsinspeksioon juhib tähelepanu, et selle sätte puhul tuleb arvestada, et kindlustusmaakleril puuduvad kapitalinõuded ja seetõttu ei ole siin kohane rakendada kindlustusandja ja tema agendi vastutuse analoogiat. Kindlustusmaakleril ei pruugi olla vahendeid kahju hüvitamiseks. Kindlustusmaakleri vastutuse tagatiseks on tema vastutuskindlustusleping. Arvestades, et kindlustusmaakleri agent on eraldiseisev isik, puudub veendumus, et kindlustusmaakleri vastutuskindlustusleping katab ka kolmanda isiku vastutuse. Seetõttu teeme ettepaneku näha KindITS § 179 lõikes 5 ette kindlustusmaakleri kohustus sõlmida oma vastutuskindlustusleping tingimusega, et see hõlmab ka tema kõigi agentide tegevust.	Selgitatud	Tõepoolest, § 179 lõike 5 kohaselt vastutab kindlustusmaakleri agendi poolt kahju tekitamise ees kindlustusmaakler, kelle <u>esindajana</u> kindlustusmaakleri agent tegutses. KindITS § 179 lõike 1 punkti 1 kohaselt peab kindlustuse turustamisest tuleneva kohustuse rikkumisega tekitatud kahju hüvitamise tagamiseks sõlmima vahendaja kohustusliku vastutuskindlustuslepingu, sealjuures on üheks tingimuseks, et kindlustusjuhtumiks on vahendaja või <u>tema esindaja</u> poolt kindlustuse turustamisest tuleneva kohustuse rikkumisega varalise kahju tekitamine turustatud kindlustuslepingu järgsele kindlustusvõtjale, kindlustatule või soodustatud isikule. Seega on meie hinnangul vastutuskindlustuslepinguga juba kaetud ka kindlustusmaakleri esindaja (kindlustusmaakleri agendi) tegevused.
21. FI	3. Finantsinspeksioon juhib tähelepanu, et eelnõu punkti 16 sõnastus seletuskirjas (lehekülg 8) vajab üle vaatamist. Hetkel on kirjas: „Muudatuse olema võimalus kontrollida ka juriidilise isiku tausta...“.	Arvestatud	
22. FI	4. Finantsinspeksioon juhib ka tähelepanu, et eelnõu punkti 20 sõnastus seletuskirjas (lehekülg 9) vajab üle vaatamist. Hetkel on kirjas: „Lõike 1 kohaselt kannab kindlustusmaakleri agendi kannab vahendajate nimekirja kindlustusmaakler, keda ta esindab.“.	Arvestatud	

EESTI KINDLUSTUSMAAKLERITE LIIT			
23. EKML	EKML sooviks siinjuures esitada üldised argumendid, miks EKML toetab antud Eelnõud ja miks see on hea kindlustust ostvatele klientidele/kindlustusvõtjatele. EKML'e teadaolevalt ei analüüsitud Kindlustuse turustamise direktiivi (edaspidi IDD) ülevõtmisel 2018.a, IDD art 3 p 1 ehk nn. maakleri agendi ülevõtmise võimalust ehkki direktiiv sellise võimaluse selgesõnaliselt andis. Antud võimaluse, mitte ülevõtmine tähendas, et nt. sõidukite müügiga tegelev kindlustusandja, sai koos sõidukiga kaasa müüa kindlustust, tegutsedes ühe kindlustusandja kindlustusagendina. EKML saab kindlas kõneviisis väita, et ka tavapäraste sõidukite näitel võivad kindlustusmaksed erineda kindlustusseltside lõikes kuni 2 korda ehk ainuüksi konkurentsi tekkimine, läbi võrdleva teenuse pakkumise võimaluse, säästaks klientidele olulisel määral rahalisi vahendeid. Potentsiaalseks sihtrühmaks, kes soovivad ühe kindlustusandja agendi mudelist, liikuda maakleri võrdleva teenuse pakujaks oleks kõik ettevõtted, kes väärindavad kindlustuslahenduste pakkumusega enda poolt pakutavaid tooteid või teenuseid nt. sõidukite müügiga tegelevad ettevõtted, liisingettevõtted, elektroonikakaupade müüjad, reisibürood jms. Eelnõuga pakutud maakleri agendi lahendus võimaldab kõrvaldada ka eeldatava turutõrke tervishoiuteenuse osutaja kohustusliku vastutuskindlustuse valdkonnas, kus erinevad tervishoiuteenuse osutajate erialaliidud oleksid väga huvitatud oma liikmetele kohustusliku vastutuskindlustuse vahendamisest, maakleri agendina, kas siis erinevate Eesti kindlustusandjate võrdlevate pakkumustena või kaasates ka piiriüleseid kindlustusandjaid. Ehk nn. maakleri agendi mudel võimaldab suurendada mitte ainult konkurentsi Eestis tegutsevate kindlustusandjate vahel, vaid suurendada kliendi/tarbija vaates konkurentsi ka teiste EL põhiste kindlustusandjatega, liikides, kus Eesti kindlustusandjate poolne kindlustuslahenduste pakkumine on piiratud. Õiguslikus vaates on Eelnõu suurimaks positiivseks mõjuks regulatiivse arbitraaži kaotamine, mis väljendub selles, et IDD art 3 sätestatud võimalus saab ka Eesti õigusesse ülevõetud ja Eesti kliendid saavad seeläbi parema juurdepääsu kliendi kindlustusvajadusest lähtuvale kindlustuse turustamisele. Tegemist ei oleks Eesti erisusega IDD rakendamisel vaid sellega saaks kliendid juurdepääsu lahendusele, millist saavad kasutada enamik Euroopa Liidu kodanikest, kuna teised EL liikmesriigid on selle IDD võimaluse juba üle võtnud.	Arvestatud	Tegemist on seadusemuudatust toetava märkusega, mis ei eelda eelnõu muutmist.

	Kuivõrd nn. maakleri agendi vaates suureneb formaalselt Finantsinspektsiooni järelevalve all olevate subjektide arv, siis sooviksime esitada enda seisukoha ka võimaliku järelevalve koormuse kasvu osas. EKML on seisukohal, et Finantsinspektsiooni koormus järelevalve teostamisel nn. maakleri agendi üle, suureneb minimaalselt ja seda kahel peamisel põhjusel. Finantsinspektsioon teostab agentide üle järelevalvet mitte otse vaid läbi kindlustusandjate, maakleri näitel, siis läbi kindlustusmaakleri. Ehk kui Finantsinspektsioon saab käesoleval ajal hakkama üle 1000 kindlustusandja agendi järelevalvega, siis kindlasti saab ta hakkama ka 40 kindlustusmaakleri lisanduvate potentsiaalsete agentidega. Teiseks põhjuseks on juba alates 01.10.2018 rakendunud KindlTS § 178 lg 1 sätestatud kohutus, millise kohaselt vahendaja nimel otseselt kindlustuse turustamisega tegeleval füüsilisel isikul ja vahendaja juhatuse liikmel peavad olema oma tegevuse ulatusele vastavad kindlustusalased teadmised ja finantsalane kompetentsus. Finantsinspektsioon teostab juba aastaid kindlustusmaaklerite riskipõhist järelevalvet, millise üks fookus on ka kindlustusmaaklerite sisemised koolitusprotsessid ja korrad, KindlTS § 178 täitmiseks. Usume, et kindlustusmaaklerite senist suutlikkust oma töötajate teadmiste tagamisel kajastab ka Finantsinspektsiooni aastaraamatus avaldatav kliendikaebuste arv kindlustusmaaklerite tegevuse peale, mis on pea olematu st. 2024.a 0 kaebust ja 2023.a 1 kaebus. Üldiste Eelnõud toetavate argumentide kokkuvõtteks. Eelnõuga võetaks Eesti õigusesse üle IDD art 3 sätestatud nn. maakleri agendi regulatsiooni nagu seda on teinud enamus EL liikmeriike, seeläbi kõrvaldub regulatiivne arbitraaž, mis piirab sarnastel alustel kindlustustoodete pakkumist erinevate kindlustuste turustajate vahel ja mis veelgi olulisem, klientide jaoks suureneb kindlustustoodete kättesaadavus tingimuste ja hindade võrdluses ning klientidel tekib lihtsam juurdepääs nende huvisid esindava kindlustuse turustaja (maakleri) teenusele versus agendikanal. Finantsinspektsiooni järelevalve koormus ei kasva märkimisväärselt, sest eksisteerib juba paika loksunud agentide järelevalve mudel, mis hõlmab mh. kindlustuse turustamiseks vajalike teadmiste piisavuse hindamist.		
24. EKML	Eelnõu osas sooviksime teha ühe konkreetse ettepaneku. Eelnõus sisaldub ettepanek: paragrahvi 36 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: <i>„(2) Kui välisriigi kindlustusandjat alaliselt esindama volitatud isik tegeleb Eestis püsivalt kindlustusagendi tegevuse või kindlustustegevusega, käsitatakse sellist tegevust välisriigi kindlustusandja filiaali tegevusena, sealjuures juhul, kui Eestis filiaali ei asutata. Sellise tegevuse korral</i>	Arvestatud	Seletuskirja on täiendatud.

	<i>peab kindlustusandja järgima käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides välisriigi kindlustusandja Eesti filiaali suhtes kohalduvaid nõudeid.“;</i> EKML on seisukohal, et selline sõnastus ei vasta küsimusele, milliseid nõudeid seda „nagu filiaal“ peab siis KindITS järgima ja kas Finantsinspeksioon registreerib sellise filiaali enda poolt hallatavas turuosaliste registris. Kindlustusmaakleri jaoks on oluline seda teada, kuivõrd sellel Finantsinspeksiooni registril on väga selge õiguslik tähendus määratlemaks, kas isikul on Eestis asuva kindlustusriski osas teenuse pakkumise õigus või mitte. EKML palub selles osas Eelnõu vastavat sätet täpsustada, et tagada seaduse rakendamise õiguskindlus.		
--	--	--	--

FINANCEESTONIA			
25. FE	FinanceEstonia toetab eelnõud, kuivõrd kindlustuse turustamise direktiivi 2016/97 (IDD) art 3 ülevõtmisega kõrvaldatakse regulatiivne arbitraaž võrrelduna enamike teiste EL liikmeriikidega kus nn. maakleri agendi tegevus on siseriiklikusse õigusesse üle võetud. Oleme seisukohal, et nn. kindlustusmaakleri agendi registreerimise võimalus on hea Eestis tegutsevatele kindlustusmaaklerettevõtetele, andes neile seeläbi võimaluse konkureerida võrdsetel alustel teise EL liikmeriikide kindlustusmaaklerettevõtetega. Aga veelgi suurem on eelnõu mõju kliendile, kuivõrd maakleri agendi registreerimise võimalus annab kliendile parema juurdepääsu kliendi huvidest lähtuval võrdlevale kindlustusmaakleri teenusele, mis omakorda suurendab konkurentsi Eestis tegutsevate kindlustuse turustajate vahel. Suurem konkurents tähendab juba vaikimisi klientidele paremaid tingimusi ja hinda.		Tegemist on sissejuhatava märkusega. Võtame teadmiseks.
	Samas on meil siiski mõned konkreetset ettepanekud eelnõule, tagamaks selle paremat õigusselgust. Meie ettepanekud on alljärgnevad:		
26. FE	1. Välisriigi kindlustusandja esindamise nõuded paragrahvi 36 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „(2) Kui välisriigi kindlustusandjat alaliselt esindama volitatud isik tegeleb Eestis püsivalt kindlustusagendi tegevuse või kindlustustegevusega, käsitatakse sellist tegevust välisriigi kindlustusandja filiaali tegevusena, sealjuures juhul, kui Eestis filiaali ei asutata. Sellise tegevuse korral peab kindlustusandja järgima käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides välisriigi kindlustusandja Eesti filiaali suhtes kohalduvaid nõudeid.“ Kuivõrd eelnõu sõnastus on küllalt üldine, see tähendab, et eelnõu tekst ei täpsusta, millised nõudeid tuleb järgida juhul, kui filiaali asutamise (korporatiivõiguslikku) kohustust ei ole, oleks asjakohane ja tervitatav vähemalt eelnõu seletuskirja tasandil, millised on need KindITS seaduse sätted, mida peab	Arvestatud	Seletuskirja on täiendatud.

	oma tegevuses järgima isik, kes tegutseb filiaalinõuete kohaldumisasalas, kuid kes ei ole kohustatud filiaali asutama. Teine aspekt, mis vajaks eelnõu vastava sätte puhul täpsustamist, on asjaolu, kas selline subjekt kantakse Finantsinspektsiooni poolt peetavasse registrisse. Seda eelkõige põhjusel, et Finantsinspektsiooni poolt peetaval registril on väga selge õiguslik tähendus määratlemaks, kas isikul on Eestis asuva kindlustusriski osas teenuse pakkumise õigus või mitte. Seega palume eelnõu autoritel täiendavalt kaaluda vastavate täpsuste lisamist kas eelnõusse või eelnõu seletuskirja.		
27. FE	2. Kindlustusmaakleri tegevuse kooskõla KindITS § 182 juhul, kui maakler kasutab kindlustuse vahendamiseks agenti KindITS § 182 lg-d 7 ja 8 näevad ette piirangud kindlustusmaakleri tegevusele seoses kindlustusvahenduse edasiandmisega (lg 7) ja kolmanda isiku abi kasutamiseks seoses kindlustuse vahendamisega (lg 8). Muudatusettepaneku kohaselt tekiks kindlustusmaakleril õigus oma kindlustusvahenduse tegevus sisuliselt edasi anda agendile (kellel on õigus maakleri nimel välja selgitada kliendi kindlustushuvi ning pakkuda talle muid kindlustusmaaklerlusega seotud teenuseid). Sellisel juhul satuks kindlustusmaakleri tegevus hetkel kehtiva seaduse kohaselt aga vastuollu KindITS § 182 lg-s 7 sätestatud piiranguga („Kindlustuse turustamist ei või edasi anda“). Kuivõrd eelnõuga ei ole muudetud KindITS § 182 lg-t 7, siis puudub õigusselgus, kas maakleri poolt agendi kasutamine ja läbi agendi teenuse pakkumine, on käsitletavad kindlustuse turustamise edasiandmisena või mitte. Seoses kindlustusmaakleri agendi kui eraldiseisva kindlustusvahendaja võimaldamisega oleks meie hinnangul tarvilik muuta ning õigusselguse huvides täpsustada KindITS § 182 lg-s 7 sätestatud piirangu sõnastust viisil, et see lubaks selgelt kindlustusmaakleril oma kindlustusvahenduse tegevus edasi anda enda agendile, kindlustusmaakleril oma kindlustusturustamise tegevuses kasutada agenti ning sellise turustuslahenduse kasutamine ei viiks kindlustusmaaklerit vastuollu seadusest tuleneva tegevuse edasiandmise keeluga.	Arvestatud	
28. FE	3. Kindlustusmaakleri agendi definitsioon Paragrahvi 174 täiendatakse lõikega 11 järgmises sõnastuses: „(1) Kindlustusmaakleri agent on isik, kelle peamine tegevusala ei ole kindlustuse turustamine, kuid kes tegeleb kindlustusmaakleri nimel ja arvel kindlustuse turustamisega eesmärgiga soovitada ja vahendada kliendile sõltumatu analüüsi alusel kindlustuslepingut, mis vastab kõige paremini kliendi kindlustushuvile ja nõudmistele.“ Eelnõu kohaselt on kindlustusmaakleri agent isik, kelle peamine tegevusala ei ole kindlustuse turustamine, kuid kes tegeleb kindlustusmaakleri nimel ja arvel kindlustuse turustamisega eesmärgiga soovitada ja vahendada kliendile	Mitte arvestatud	Eelnõu lähtekohaks on kõrvaldada turutõrge, mille tõttu ei saa ettevõtjad pakkuda oma põhitoote-teenuse juurde mitme kindlustusandja pakkumisi. Leiame, et olukord, kus kindlustusmaakler kasutab agenti, kelle põhitegevus on samuti kindlustuse turustamine, ei anna sisulist lisaväärtust võrreldes

	sõltumatu analüüsi alusel kindlustuslepingut, mis vastab kõige paremini kliendi kindlustushuvile ja nõudmistele. Eelnõust ega eelnõu seletuskirjast ei selgu, miks on maakleri agendi mõistesse sisse toodud tingimus, et maakleri agendi peamine tegevusala ei tohi olla kindlustuse turustamine. Võrdluseks võimaldab kehtiv KindITS kindlustusagendil tegutseda mõlemal juhul: (i) juhul, kui kindlustuse turustamise näol on tegemist tema peamise tegevusalaga; kui ka (ii) juhul, kui tegemist ei ole kindlustusagendi peamise tegevusalaga. Kindlustusagendi puhul saab hetkel kehtiva KindITS kohaselt nimetatud vahetegu määravaks üksnes juhul, kui kindlustusagent soovib tegutseda KindITS §-s 175 sätestatud erirežiimi alusel (vt. täiendavalt all). Sama seaduse raames ühetaolise käsitluse jätkamine olemuselt sarnaste subjektide definitsioonides oleks mõistlik ja eeldatav ning ettepanekuga tehtud eristamine sarnaste subjektide definitsioonide käsitlemisel ei näi olevat põhjendatud.		olukorraga, kus vastav isik tegutseb iseseisva kindlustusmaaklerina. Kui isik tegeleb püsivalt ja põhitegevusena kindlustusvahendusega, täidab ta sisuliselt samu funktsioone nagu maakler, mistõttu on põhjendatud, et ta alluks ka samaväärsele regulatiivsele raamistikule iseseisva turuosalisena, mitte maakleri agendina. Peame põhjendatuks säilitada eelnõus tingimus, et kindlustusmaakleri agendi peamine tegevusala ei ole kindlustuse turustamine.
	Muuhulgas tekitab „peamine tegevusala ei ole kindlustuse turustamine“ tingimuse kasutamine kindlustusmaakleri agendi legaaldifinitsioonis mõningase ebaselguse ning viitab, et tegemist oleks justkui üksnes KindITS § 175 kohaldamisalasse jääva vahendajaga. Samas, tõlgendades eelnõu teksti tervikuna, võib järeldada, et kindlustusmaakleri agent on kindlustusvahendaja, kes ei pea tegutsema tingimata KindITS §-ga 175 loodud raamistikus. Seda enam, et KindITS §-i 175 täiendatakse ka lõikega 1², mis loob kindlustusmaakleri agendi tegevusele eraldiseisva ekvivalendi kindlustusagendi sarnasele tegevusele, mis peab vastama KindITS § 175 lg 1 punktides 1-6 sätestatud tingimustele (neist esimene tingimus on, et kindlustuse turustamine ei ole kindlustusagendi peamine tegevusala). Seega sätestaks eelnõu kohaselt nii kindlustusmaakleri agendi definitsioon tervikuna, kui ka KindITS § 175 erirežiimi kohaldumise üks eeldus (vastavalt eelnõu § 175 lg-e 1²), et kindlustuse turustamine ei tohi olla kindlustusmaakleri agendi peamine tegevusala. Eeltoodust johtuvalt palume eelnõu autoritel täiendavalt kaaluda kindlustusmaakleri agendi tegevuse piiramise tarvilikkust ja vajalikkust juhtudel, mil kindlustuse turustamine ei ole kindlustusmaakleri agendi peamine tegevusala. Põhjendatud oleks nende käsitlemine ühetaoliselt kindlustusandja agentidega.	Selgitatud	Selgitame, et eelnõuga ei piirata kindlustusmaakleri agendi tegevust üksnes kindlustustegevuse seadus § 175 kohaldamisalasse jäävate juhtudega. Kui kindlustusmaakleri agent vastab kõikidele § 175 lõike 1 punktis 1-6 sätestatud tingimustele, siis see tähendab üksnes, et tema suhtes kohalduvad viidatud sätted. Kui ta ei vasta kõikidele tingimustele, kohaldub seadus täies ulatus. 1. Tingimus, et turustamine ei ole peamine tegevusala – õigus olla kindlustusmaakleri agent. 2. Kõik § 175 lõike 1 tingimused täidetud – see kindlustusmaakleri agent kuulub erirežiimi all.

EESTI KINDLUSTUSSELTSIDE LIIT			
29. EKsL	Eesti Kindlustusseltside Liit (EKsL) seisab kindlustussektori maine ja usaldusväärsuse eest. Meile on oluline, et kindlustussektori turuosaliste kohustused ja vastutus oleksid selgelt määratletud ning et neid mõistetakse ühtemoodi nii regulaatori, järelevalve, turuosaliste kui ka klientide poolt. Praegune kindlustusturustuse arhitektuur ja regulatsioon toetavad neid eesmärke tervikuna hästi.		Tegemist on sissejuhatava selgitusega. Teadmiseks võetud.

	Samas näitab praktika, et ka selge regulatsiooni olemasolul on klientidel sageli keeruline mõista, kas kindlustusleping sõlmitakse kindlustusandja või kindlustusmaakleri vahendusel, kusjuures sageli peetakse kindlustusandjaks hoopis kindlustusmaaklerit. See tekitab klientides ebakindlust ja võib vähendada usaldust nii teenusepakkujate kui ka kogu kindlustusturu vastu, eriti olukordades, kus rollide ja vastutuse jaotus ei ole nende jaoks piisavalt arusaadav. Leiame, et turustaja poolt klientidele või potentsiaalsetele klientidele suunatud teave, sealhulgas reklaam ja sisuturundus, peab olema õiglane, selge ega tohi olla eksitav.		
	Eeltoodud seisukohtadest lähtudes esitame täiendavad ettepanekud kõnealuse olukorra lahendamiseks, eelkõige kindlustusturu osaliste rolliselguse tugevdamiseks.		
30. EKsL	1. Kindlustusmaakleri agent Kindlustusturu selguse ja usaldusvääruse seisukohalt ei pea EKsL põhjendatuks nn maakleri-agendi kontseptsiooni lisandumist kindlustusturule. Kahe võlaõigusseaduses (VÕS) reguleeritud, oma olemuselt erineva ja osaliselt vastandliku käsundus- ja vahendustegevuse liigi ühendamine ühte rolli hägustab senist selget regulatiivset raamistikku. Tuletame meelde, et kehtiv lahendus, mille kohaselt ei ole kindlustuse turustamise edasiandmine lubatud (KindlTS § 182 lg 7), kujunes välja varasemate praktiliste probleemide pinnalt. Nendele juhtisid tähelepanu nii tarbijakaitseasutused kui ka turuosalised. Probleemsed olid mh olukorrad, kus samad isikud või ettevõtted tegutsesid paralleelselt nii agendi kui ka maakleri rollis (nt kaubandusettevõtete kindlustuslahendused, tanklaketid, liisinguskeemid, hulgimaaklerlus). Kuigi kehtiv õigus sisaldab selget keeldu kindlustuse turustamise edasiandmiseks ja piiranguid kolmanda isiku kasutamiseks turustamisel (käsundi täitmisel), on meile teadaolevalt seda nõuet praktikas ka eiratud.¹ Sellest ei saa aga järeldada, et senine ebaseaduslik praktika tuleks legaliseerida. Vastupidi, tähelepanu tuleks suunata kehtiva õiguse täitmisele, järelevalve tõhustamisele ning vajadusel rikkumiste koosseisu täpsustamisele ja sanktsioonide karmistamisele. Leiame, et enne sellise põhimõttelise muudatuse kaalumist peaks sellele eelnema põhjalik õigusvõrdlev analüüs. Euroopa Liidu kindlustusturustuse direktiiv (IDD) pakub mitmeid alternatiivseid lahendusi, mida ei ole piisavalt analüüsitud. Näiteks võimaldab direktiiv tegutseda multiagendi vormis ning pakkuda konkureerivate kindlustusandjate tooteid, samuti ei nõua see alati maaklerilt sõltumatu analüüsi teostamist.² Samuti tuleks hinnata võimalust lubada tegevuse edasiandmist kõrvalvahendajale käsundiandja nõusolekul, nagu see on üldiselt lubatud käsundussuhetes. Kuigi mõnes liikmesriigis on maakleril lubatud kasutada kõrvalvahendajaid, on sellised lahendused reeglina seotud täiendavate piirangutega. Näiteks on Läti regulatsioonis sätestatud, et kuigi maakler võib kasutada teisi vahendajaid, ei ole kõrvalvahendajal õigust anda kliendile soovitusi ega	Selgitatud	Kavandatav regulatsioon lähtub eesmärgist võimaldada kindlustusmaakleril kasutada kindlustuse turustamisel teist kindlustusvahendajat. Tegemist ei ole piiranguteta turustamise edasiandmise lubamisega, vaid reguleeritud mudeliga, mille puhul jääb vastutus kliendi ees ja regulatiivsete nõuete täitmise eest kindlustusmaaklerile. Eelnõu ei võimalda kasutada kindlustusturustuses isikuid, kes ei vasta kindlustusvahendajatele kehtestatud nõuetele. Vastupidi, eelnõu eesmärk on tuua praktikas esinevad koostöömudelid selgemasse regulatiivsesse raamistikku ning tagada nende üle parem õiguslik selgus ja järelevalve. Regulatsiooni eesmärk ei ole võimaldada maakleri sõltumatu analüüsi delegeerimist piiramata ulatuses, vaid sätestada tingimused, mille alusel võib maakler kasutada teise nõuetekohaselt registreeritud vahendaja abi.

	teostada sõltumatut analüüsi.³ Sarnased piirangud kehtivad ka Saksamaal. Seega ei ole tegemist võrreldava ega lihtsasti ülekantava lahendusega. Kindlustusmaakleri teenus eeldab sõltumatut analüüsi ning kõrget professionaalset taset, sealhulgas pädevust, hoolsust ja ettenägelikkust. Sellise teenuse osutamist ei ole põhjendatud delegeerida kõrvaltegevusena tegutsevatele isikutele. Ka kehtiva seaduse seletuskirjas on rõhutatud, et maakleri ja agendi põhitegevuste edasiandmine muudaks vahendaja institutsiooni sisuliselt tühjaks. Samuti ei ole põhjendatud väide, et kehtiv regulatsioon piiraks klientide juurdepääsu maaklerteenusele. Klientidel on juba praegu võimalik valida nii kindlustusmaakleri või kindlustusagendi vahendusel sõlmitav leping kui ka otse kindlustusandjaga sõlmitav leping. Piirang puudutab üksnes maakleri ja agendi võimalust anda turustamine edasi (KIndITS § 182 lg 7) ja piirab maakleri õigust kasutada turustamisel kolmanda isiku abi, kes ei vasta kindlustusvahendajale kehtestatud nõuetele (KIndITS § 182 lg 8). Praegusel kujul jääb ettepanek ebaselgeks ning ei ole arusaadav, millist tegelikku probleemi sellega lahendada soovitakse. EKsL-i hinnangul ei ole turul tuvastatav sellist laadi süsteemset probleemi, mis õigustaks nii põhimõttelist muudatust. Vastupidi, kavandatav muudatus muudaks senise loogilise ja selge õigusliku raamistiku keerukamaks ning raskemini mõistetavaks, ilma et sellega kaasneks selge ühiskondlik kasu. Olgu öeldud, et agendi kasutamine kindlustusmaakleri lepingute sõlmimiseks on tänagi lubatud. Kokkuvõttes ei toeta EKsL muudatusettepanekut.		
	Alljärgnevalt esitame normitehnilised märkused:		
31. EKsL	Loobuda termini „kindlustusmaakleri agent“ kasutamisest. Tegemist on eksitava ja turustajate rolliselgust veelgi hägustava terminiga. „Kindlustusmaakleri agent“ viitab justkui sellele, et kindlustusmaakleri ja tema käsundisaja (agent) vahel on agendisuhe ja agendileping (VÕS § 670) ka kindlustusturustusega seoses. Agendilepingu iseloomulik tunnus on püsiv iseseisev lepingute sõlmimine või vahendamine teise isiku nimel ja huvides.⁴ Nn „kindlustusmaakleri agent“ saaks olla VÕS-i järgi kindlustusmaakleri agent üksnes kindlustusmaaklerteenuse pakkumisel ja maaklerlepingu sõlmimisel, kuid ta ei saa seda olla agent turustamisega seoses ja kindlustuslepingu sõlmimisel, sest maakler ei ole ise kindlustuslepingu pool. Oluline on see, et kindlustusagendiks saab olla üksnes püsivalt kindlustusandja poolt kindlustuslepinguid vahendama või sõlmima volitatud agent (kindlustusagent). „Maakleri-agendi“ puhul on aga tegemist kolmanda isikuga, kelle abi kasutab maakler käsundi täitmisel (VÕS § 622 2 ls), kelle eest maakler vastutaks ka TsÜS § 132 lg 2 alusel ja eelnõu sätete alusel.⁵ Kuna Eesti õiguses kasutatakse sel puhul terminit „alltöövõtja“, „allüürnik“ jne, siis oleks põhjendatud uue termini „allmaakler“ kasutusele võtmine, mis peegeldaks paremini selle õiguslikku sisu.	Arvestatud	Eelnõus on termin „kindlustusmaakleri agent“ asendatud terminiga „kindlustusmaakleri esindaja“. Leiame, et pakutud alternatiiv „allmaakler“ võib olla eksitavam, kuna see viitab iseseisvale maaklertegevusele või maaklerteenuse osutamisele. Käesoleval juhul ei ole tegemist iseseisva maakleriga, vaid isikuga, keda maakler kasutab oma tegevuses ning kelle eest ta vastutab.

32. EKsL	2. Lisatavat § 175 lg 1 ¹ tuleks täiendada ka KindITS § 180 lg- ga 1 ja 2.	Arvestatud	§ 175 lg lõike 1 ¹ täiendamise asemel on täiendatud §-i 180 uue lõikega 5.
33. EKsL	3. KindITS § 179 lg 5 2 ls: maakleri ja allmaakleri solidaarvastutust käsundiandja eest ei tohiks välistada. Esineb olukordasid, kus maaklerlepingu rikkumisest tulenev täitmise nõue on otstarbekas maksma panna hoopis allmaakleri vastu, kes sageli on maaklerist käibelt ja kasumilt hoopis suurem ettevõtja (nt maaklerleping lõpeb VÕS § 472 või 473 tõttu; vastutuskindlustuse leping on sõlmitud Bulgaaria kindlustusandjaga, vms).	Selgitatud	Eelnõu lähtub põhimõttest, et kindlustusmaakler vastutab oma tegevuses ning tema nimel tegutsevate isikute (sh esindaja) tegevuse eest kliendi ees, sõltumata allhankeahela ülesehitusest. Säte ei välista esindaja võimalikku vastutust muudel alustel, sh võlaõigusseaduse üldsätete alusel. Eelnõu eesmärk on eelkõige tagada, et kliendil oleks selge, et kindlustusmaakler vastutab ka edasi antud tegevuse eest. Solidaarvastutuse automaatne kehtestamine maakleri ja esindaja vahel ei ole eelnõu raames vajalik ega süsteemselt põhjendatud, kuivõrd kliendi kaitse on tagatud läbi maakleri vastutuse ning temale kehtestatud kutsealase vastutuskindlustuse nõude.
34. EKsL	4. KindITS § 192 ¹ tuleks eelnõust välja jätta. Allmaakler tegutseb kindlustusmaakleri esindajana ja talle kohalduvad üldjuhul samad nõuded esindatavaga. Nõuete dubleerimine on asjakohatu ja pigem segadust tekitav. Seaduses tuleks esitada ainult täiendavad nõuded, nt tuleks klienti lisaks maaklertasule teavitada ka tasust, mida maksab allmaaklerile maakler.	Mitte arvestatud	Leiame, et konkreetne nimikiri lepingu sõlmimise eelsetest tegevustest ja teabest on õigusselgem.
35. EKsL	5. Sobivusmenetluse raames tuleks seaduses rõhutada, et maakler peaks täiendavalt hindama, kas allmaakleril ja tema juures otseselt turustamisega tegeleva isikul on põhitegevuse kõrvalt piisavalt aega turustusega tegeleda ja hindama KindITS § 182 lg 8 ja lg 1 eelduste esinemist allmaakleri kasutamisel.	Mitte arvestatud	Leiame, et sobivusnõuete hindamisel tuleb kindlustusmaakleril juba kehtivate üldiste hoolsus- ja juhtimiskohustuste raames veenduda, et tema esindajal on olemas nõuetekohaseks kindlustuse turustuseks vajalik pädevus, organisatsiooniline suutlikkus ja võime oma ülesandeid nõuetekohaselt täita. „Piisava aja“ hindamine oleks seejuures olemuslikult subjektiivne ja raskesti kontrollitav kriteerium. Kindlustusmaakler saab vahendajate nimekirja kanda üksnes sellise esindaja, kelle puhul maakler on veendunud, et esindaja täidab seadusest tulenevaid nõudeid

			nõuetekohaselt, sealjuures tal on piisavalt aega, et selgitada välja kliendi kindlustusvajadused ja nõudmised ning soovitada talle sobivat kindlustuslepingut. Kui kindlustusmaakleri ei suuda seda tagada, rikub ta ise KindITS-ist tulenevaid nõudeid, mis võib halvimal juhul viia selleni, et maakler tuleb vahendajate nimekirjast kustutada.
36. EKsL	2. IDD art 17 lg 2 nõuete ülevõtmine Teeme ettepaneku täiendada KindITS-st selliselt, et selles sätestataks selgesõnaliselt kindlustusturustuse üldpõhimõttena nõue, mille kohaselt kogu klientidele või potentsiaalsetele klientidele suunatud teave, sealhulgas reklaam, peab olema õiglane, selge ja mitteeksitav ning reklaam peab olema selgelt sellisena äratuntav. IDD artikli 17 lõikes 2 sisalduva üldpõhimõtte kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et kogu kindlustusturustuse raames esitatav teave, sealhulgas reklaam, on õiglane, selge ja mitteeksitav ning reklaam on selgelt äratuntav. Direktiivi põhjendused (eelkõige põhjenduspunktid 46 ja 47) rõhutavad tarbija kaitse kõrget taset, läbipaistvust ning vajadust, et klient mõistaks turustaja rolli ja võimalikke huvide konflikte. Meil on see säte üle võetud eelkõige RekS-is⁶ ja turunduse kontekstis, kuid on jäänud tähelepanuta, et see peaks hõlmama mistahes KindITS alusel kindlustusvõtjale edastatavat teavet, sh digitaalsete turustuslahenduste ülesehitust. Seega pole Eestis see IDD üks kandvamaid põhimõtteid üheselt ja selgelt üle võetud, mis ei taga kindlustusturustuse kontekstis direktiivi eesmärgipärast rakendamist. Praktikas esineb digitaalseid turustuslahendusi, kus tarbijale ei ole ilma olulise pingutuseta üheselt arusaadav, kas teenust osutab kindlustusmaakler, kindlustusagent või kindlustusandja. IDD art 17 lõikest 2 on tuletatav, et turustaja rolli avalikustamine peab olema proaktiivne, tagades tarbijale nn "staatuse selguse" ilma täiendava uurimistööta. Lisaks on EIOPA ja teiste riikide järelevalved (sh BaFin) rõhutanud, et direktiivi artikli 17 lõike 2 kohaselt peab kogu turustusteave olema „õiglane, selge ja mitteeksitav“ ning hinnata tuleb tarbija tegeliku arusaadavuse alusel. Digitaalsed turustuskanalid ei tohi viia olukorrani, kus oluline teave on küll formaalselt kättesaadav, kuid praktikas tarbijale mitte tajutav. Ainult olukorras, kus esitatud teave on õiglane, selge ja mitteeksitav, saab klient teha teadliku valiku.	Selgitatud	Selgitame, et IDD artikli 17 lõige 2 ei ole üle võetud üksnes reklaamiseadusega, vaid seda tuleb vaadata koos KindITS-i teiste turustamise põhimõtetega. Alustuseks on kindlustusandja juhid ja töötajad kohustatud tegutsema nendelt oodatava ettenägelikkuse ja pädevusega ning vastavalt nende ametikohale esitatavatele nõuetele, lähtudes kindlustusandja ja selle kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute huvidest (KindITS § 106 lg 6). Selle eelduseks on mh selle tagamine, et kliendile suunatud teave on õiglane, selge ja mitteeksitav. Teiseks peavad turustajad andma kliendile enne kindlustuslepingu sõlmimist asjakohast teavet ka turustaja enda kohta, sõltumata turustuskanalist (VÕS § 428 lg 1 p 1, KindITS § 192 lg 1 p 1, § 198 lg 2 p 2). Lisaks juhime tähelepanu, et KindITS §-is 254 on ette nähtud karistus enne kindlustuslepingu sõlmimist lepingu sõlmimise eelduseks oleva või kindlustusvõtjale kindlustuslepingu kehtivuse ajal kohustusliku teabe või selgituse esitamata jätmise või mittenõuetekohase esitamise

Teistes liikmesriikides on direktiivi artikli 17 nõuded integreeritud sektoriseadusesse, tagades turustaja rolli selge avalikustamise ja tarbija arusaadavuse ilma liigse pingutuseta. Eeltoodust tulenevalt teeme ettepaneku lisada KindITS § X järgmise sõnastusega: <i>§ X. Kindlustusturustuse teabe üldpõhimõtted</i> <i>(1) Turustaja poolt klientidele või potentsiaalsetele klientidele esitatav teave peab olema õiglane, selge, mitteeksitav ning esitatud viisil, mis tagab teabe arusaadavuse ja läbipaistvuse.</i> <i>(2) Turustaja peab selgelt avaldama oma rolli ja pädevuse, nii et kindlustusvõtja saab ilma olulise pingutuseta üheselt aru, millise teenusega on tegu ja kas teenust osutab kindlustusmaakler, kindlustusagent või kindlustusandja.</i> <i>(3) Eeltoodud nõudeid kohaldatakse ka kindlustusteenuse või vahenduse reklaamile, mille kohaldatakse lisaks reklaamiseaduse nõudeid.</i> Selgitus Sätte eesmärk on IDD artikli 17 lõike 2 ülevõtmine meie õigusesse ja sisustamine. Praktikas tähendab see, et järelevalveasutus saab hinnata mitte ainult esitatud teabe sisu, vaid ka selle esitusviisi. Kui veebikeskkonna ülesehitus (disain, värvid, info hierarhia) on suunatud tarbija eksitamisele turustaja tegeliku rolli osas, on tegemist rikkumisega.	või ebaõige või eksitava teabe esitamise eest. Ka Finantsinspektsiooni juhendis on seda teemat käsitletud. „Nõuded kindlustuse turustamisele“ punkti 3.1.1. kohaselt peab „lepingus avalikustatud informatsioon olema <u>õige, täpne ja üheselt mõistetav</u>. Informatsioon ei tohi olla eksitava sisuga ning sealt ei tohi välja jääda ega puududa midagi, mis mõjutaks oluliselt informatsioonis esitatud andmete sisu, tähendust ja nendest arusaamist, lähtuvalt mõistlikkuse põhimõttest.“ Punkti 8.1 kohaselt „Kindlustusvahendaja poolt kliendile antav teave, sh reklaamimise eesmärgil esitatav teave, ei tohi olla eksitav. Eksitav teave on teave, mis loob või võib luua ebaõige ettekujutuse tegelikest asjaoludest. Kliendil peab olema lihtsalt mõistetav, millise kindlustusvahendaja teenust (kindlustusmaakler või kindlustusagent) ta kasutab ja kelle huvides vastav kindlustusvahendaja tegutseb.“. Samuti juhime tähelepanu, et EL-is menetletava Euroopa Komisjoni jaeinvestorite kaitse ettepaneku raames täiendatakse IDD artikli 17 teist lõiget uue lausega: <i>Marketing communications shall be clearly identifiable as such and shall clearly identify the insurance undertaking or insurance intermediary responsible for their content and distribution, regardless of whether the communication is made directly or indirectly by that insurance undertaking or insurance distributor.</i> Vastavad täpsustused tehakse seaduses EL õigusakti ülevõtmise raames.
---	---

37. EKsL	3. Kindlustussertifikaadi väljastamine poliisi asemel Oleme klientide telefonikõnede ja kirjalike pöördumiste põhjal täheldanud, et kindlustusvõtjad ei ole sageli teadlikud, millise kindlustusandjaga nad on liikluskindlustuse lepingu sõlminud, ning väidavad ekslikult, et nende kindlustusandjaks on hoopis kindlustusmaakler. Üheks juurpõhjuseks lisaks sellele, et meie õiguses pole korrektselt üle võetud IDD art 17 lõikes 2 sätestatu, on see, et kindlustusmaakler ei edasta kliendile kindlustusandja poolt temale väljastatud kindlustuspoliisi, mida võib samuti käsitleda kliendi eksitamisena. Praktikas väljastavad maaklerid seaduses nõutud kindlustuspoliisi asemel hoopis enda poolt koostatud sertifikaadi. VÕS § 434 näeb ette, et kindlustusandja peab kindlustusvõtjale väljastama enda poolt allkirjastatud dokumendi kindlustuslepingu sõlmimise kohta (poliis). Praktikas väljastavad kindlustusandjad poliisi kindlustusmaaklerile, kes seda aga oma kliendile ei edasta, vaid väljastab selle asemel kindlustussertifikaadi.⁷ Selline praktika on probleemne, kuna: ▪ sertifikaat ei vasta poliisi õiguslikele nõuetele ega ole tõend kindlustuslepingu sõlmimise kohta; ▪ sertifikaat ei vasta sageli VÕS § 434 nõuetele; ▪ sertifikaadil esitatakse eksitavat teavet (nt kindlustusmakse suurus, kahjujuhtumi käsitlemine); ▪ sõnastus erineb poliisist, nt poliisil esitatakse sageli eraldi kokkulepitud eritingimused, mistõttu on oluline, et need kajastuksid täpselt samas sõnastuses ka sertifikaadil; ▪ poliisi väljastamisega on seotud ka kindlustuskaitse ulatus ja kliendi poolt õiguskaitsevahendite kasutamine (vt nt § 436). ▪ sertifikaadil puudub info maaklerlepingu sõlmimise ja tasude kohta, mistõttu kannatab turu läbipaistvus. Oleks mõistlik, et kui maakler otsustab esitada kinnituskirja vahendatud kindlustuslepingu sõlmimise kohta oleks see ühtlasi kinnituskiri sõlmitud kindlustusmaaklerilepingu kohta. Eeltoodust tulenevalt teeme ettepaneku kehtestada KindlTS-s selgesõnaline nõue, et juhul kui maakler edastab poliisi asemel või lisaks sellele muu dokumendi (nt sertifikaadi), peab see sisaldama VÕS § 434 andmeid ning täiendavat teavet sõlmitud maaklerlepingu ja tasude kohta. Alternatiivselt teeme ettepaneku sätestada <i>expressis verbis</i> vahendajale kohustus edastada alati kindlustusandja poolt väljastatud kindlustuspoliisi kliendile. Olgu öeldud, et selline kohustus võiks olla tuletatav ka kehtivast õigusest, kuid järelevalveliselt oleks vaja sõnaselget normi, millele osutada. § X. Kindlustusvõtjale edastatav dokument kindlustusmaakleri lepingu ja kindlustuslepingu sõlmimise kohta (1) Kui kindlustusmaakler edastab kindlustusvõtjale kindlustuslepingu kohta dokumendi, mis ei ole kindlustuspoliis, peavad sellel dokumendil olema märgitud vähemalt VÕS § 434 lõikes 2 nimetatud andmeid. (2) Lisaks lõikes 1 sätestatule peab dokument sisaldama vähemalt järgmisi andmeid:	Selgitatud	Eelnõusse on lisatud VÕS täiendus, mille kohaselt tagab kindlustusvahendaja poliisi kättesaadavaks tegemise kindlustusvõtjale, kui kindlustusleping sõlmitakse kindlustusvahendaja vahendusel. Sertifikaadi reguleerimisega seotud teema vajab põhjalikumat analüüsi ja arutelu huvirühmade vahel. Tegemist on küsimusega, mis mõjutab nii kindlustusandjate, kindlustusmaaklerite kui ka kindlustusvõtjate õigusi ja kohustusi ning praktikat tervikuna.
---------------------	--	------------	---

	1) kindlustusmaakleri nimi ja õiguslik vorm; 2) maaklerlepingu sõlmimise aeg ja kestus; 3) kindlustusmaakleri poolt kliendile osutatavate teenused ja lisa kindlustuskaitsete kirjeldus; 4) kindlustusmaakleri vahendustasu suurus eurodes, sealhulgas teave selle kohta, kas ja millises ulatuses tasub vahendustasu kindlustusvõtja eest kindlustusandja; 5) muud kindlustusvõtja poolt maaklerlepingu alusel tasumisele kuuluvad summad ja tasud. (3) Juhul, kui kindlustuspoliis või selle asemel kindlustusmaakleri poolt väljastatud dokument erinevad kindlustusvõtja avaldusest või kindlustusvajadusest, tuleb kõrvalekalle esitada sisust eraldi esiletõstetud märkega kindlustusmaakleri poolt väljastatud dokumendil, kusjuures iga kõrvalekaldumine tuleb eraldi ära näidata. (4) Käesolev paragrahv ei vabasta kindlustusandjat kohustusest väljastada kindlustuspoliis vastavalt võlaõigusseadusele. Kindlustusandja poliisi väljastamise kohustus loetakse täidetuks poliisi väljastamisest maaklerile.		
38. EKsL	4. Kindlustushuvi vs kindlustusvajadus Kindlustusturustuse direktiivi (IDD) artikli 20 lõike 1 kohaselt peab turustaja enne kindlustuslepingu sõlmimist kliendilt saadud teabe põhjal täpsustama kliendi nõudmised ja vajadused ning andma kliendile kindlustustoote kohta arusaadaval kujul objektiivset teavet, mis võimaldab tal teha teadliku otsuse. Eesti õigusesse on vastav säte üle võetud KindITS § 192 lõike 2 punktiga 1, § 196 lõike 2 punktiga 4 ning § 221 lõikega 1. Siiski on direktiivis kasutatud mõiste „vajadused“ asemel kasutusele võetud termin „kindlustushuvi“. Eesti õigusruumis on terminil „kindlustushuvi“ praegu kaks sisuliselt erinevat tähendust: ▪ VÕS § 478 tähenduses – isiku varaline või isikuline suhe kindlustusriski objektiga, mis on eeltingimus kindlustusandja õigusele saada kindlustusmakset. Kindlustushuvi väljendab kindlustusvõtja õigust sõlmida kindlustusleping ja omada vastavat kindlustuskaitset. Teisisõnu tähendab see isiku huvi kindlustada end konkreetse riski vastu. ▪ KindITS tähenduses (nt § 192 lg 2 p 1 ja § 221) – kliendi ootused, nõudmised, soovid ja riskivalmidus, mida turustaja peab analüüsima, et pakkuda kliendi vajadustele vastavat toodet (IDD mõistes „demands and needs“). Vajaduste väljaselgitamine on aktiivne protsess, mille käigus peab turustaja eristama kliendi subjektiivseid soove tema tegelikest vajadustest. 8 Enne konkreetse lepingu sõlmimist kliendile nõu andes peab kindlustustoodete turustaja andma kliendile individuaalseid soovitusi ja selgitama, miks vastab konkreetne toode kliendi kindlustusvajadustele ja nõudmistele kõige paremini⁹. Võlaõigusseaduse kommentaarides¹⁰ on asutud seisukohale, et vähemalt kindlustusmaakleri puhul on eelpool osundatud kohustuse puhul tegemist vastutustundliku kindlustamise põhimõttega, mis on oma loomult võrreldav krediidiandja vastutustundliku laenamise põhimõttega. Lisaks on maaklerlepingutes üritatud panna kohustus kindlustushuvi määratlemiseks kindlustusvõtjale, mitte	Arvestatud	Eelnõusse on lisatud muudatusettepanekud, millega asendatakse KindITS-is läbivalt termin „kindlustushuvi“ terminiga „kindlustusvajadused“. Lisaks täiendatakse eelnõu võlaõigusseaduse muudatustega, et muuta kindlustushuvi definitsiooni asukohta.

	sätetatud kindlustusmaaklerile nõudeid kindlustusvajaduse väljaselgitamiseks.¹¹ Õiguskirjanduses on leitud, et sellised maaklerilepingu tingimused, mis kindlustusvajaduse õige määratlemise panevad kindlustusmaakleri lepingutes kindlustusvõtjale, ei ole kooskõlas IDD eesmärgiga ning kindlustusmaakleri seaduses sätestatud kohustustega tuvastada kindlustusvõtja kindlustusvajadus.¹² Tulenevalt sellest, et terminil „kindlustushuvi“ on kaks erinevat tähendust, tekitab selle kasutamine praktikas erinevas kontekstis segadust ning on viinud ebaühtlase tõlgendamiseni. Probleemile on korduvalt tähelepanu juhtinud ka kindlustusõiguse valdkonna õigusteadlased (nt Olavi-Jüri Luik jt).¹³ Probleemi on mõõnnud ka Rahandusministeerium, kes on varem ette valmistanud vastava eelnõu selle lahendamiseks, kuid mille menetlemine on erinevatel põhjustel lõpetati. Arusaamatuks jääb, miks varasemaid muudatusettepanekuid ei ole käesoleva eelnõuga liidetud.¹⁴ Selguse ja õiguskindluse tagamiseks on põhjendatud viia terminoloogia kooskõlla IDD artikliga 20 ning asendada KindlTS-is läbivalt termin „kindlustushuvi“ terminiga „kindlustusvajadused“ (või „nõudmised ja vajadused“). Eelpooltoodust tulenevalt teeme ettepaneku: <i>1) paragrahvi 110 lõikes 3, § 174 lõikes 1, § 177 lõigetes 1 ja 2, § 178 lõike 2 punktis 3, § 182 lõike 8 punktis 3, § 192 lõike 2 punktides 1 ja 6, § 198 lõike 2 punktis 4, § 221 pealkirjas ja lõikes 1 ning § 258 pealkirjas asendatakse sõna „kindlustushuvi“ sõnaga „kindlustusvajadused“ vastavas käändes;</i>		
39. EKsL	5. Filiaali registreerimise nõudest loobumine EKsL jagab Finantsinspektsiooni poolt väljendatud muret seoses eelnõus kavandatud muudatustega KindlTS § 24 lõike 6 ja § 36 lõike 2 osas, millega kaotatakse filiaali asutamise nõue nii Eestis kui ka välisriigis.¹⁵ Leiame, et kavandatud muudatuste puhul ei ole piisavalt selgelt välja toodud nende eesmärk ega praktiline vajadus. Samuti ei nähtu eelnõust ega seletuskirjast, et muudatusega kaasneks märkimisväärne halduskoormuse vähenemine ei turuosalistele ega järelevalveasutusele. Arvestades, et filiaali asutamine ja lõpetamine on oma olemuselt ühekordsed toimingud, on võimalik halduskoormuse vähenemine pigem marginaalne. Samas parandab filiaali nõue välismaa äriühingu kohta käivate andmete kättesaadavust Eestis ja lihtsustab sellega tegevust. EKsL hinnangul aitab kehtiv regulatsioon tagada õigusselguse nii teenuse osutamise vabaduse kui ka asutamisevabaduse kasutamisel piiriülese tegevuses. Filiaali olemasolu ja selle formaalne registreerimine loob selge raamistiku nii turuosalistele, järelevalve teostamisele kui ka klientidele, kes peavad saama üheselt aru teenusepakkuja õiguslikust staatusest ja oma õiguste teostamise võimalustest. Muudatuse elluviimisel võivad hägustada tegevuse vormid ning järelevalve ulatus, mis omakorda võib suurendada	Mitte arvetatud	Selgitame, et muudatuse eesmärk on viia KindlTS kooskõlla Solventsus II direktiivi sõnastusega. Seletuskirja lisa 2 on ülevaade 14 liikmesriigi regulatsioonidest Solventsus II direktiivi artikli 145 lõike 1 teise alalõike ülevõtmise kohta. Ükski seletuskirjas esitatud liikmesriik ei nõua püsiva piiriülese tegevuse korral filiaali asutamist.

	õigusselgusetust ja tekitada praktilisi probleeme nii järelevalves kui ka tarbijakaitses. Samuti võib keerukamaks muutuda haldusmenetluses dokumentide kättetoimetamine ning avaliku teabe kättesaadavus. Eeltoodut arvesse võttes leiab EKSL, et kavandatud muudatustega ei ole põhjendatud kiirustada. Enne muudatuste edasi menetlemist tuleks põhjalikumalt analüüsida nende tegelikke mõjusid, sealhulgas mõju turu toimimisele, järelevalve efektiivsusele ja eelkõige tarbijate õigustele, sealhulgas kindlustusjuhtumite lahendamisele. Seetõttu teeb EKSL ettepaneku jätta nimetatud muudatused käesolevast eelnõust välja.		
--	---	--	--

AID KINDLUSTUSMAAKLER OÜ			
40.	Puudub turutõrge. Klientidel on juba praegu olemas võimalus küsida-saada võrdlevaid kindlustuspakkumusi kas otse kindlustusandjalt või kindlustusmaakleri kaudu. Näiteks, põhitööd tegeval automüüjal on lihtsam anda oma kliendile kindlustusandja või kindlustusmaakleri kontaktid, kui et hakata ise sisuliselt kindlustusmaaklerina tegutsema. Kindlustusmaakleri agendi puhul ei ole kindlustusvahendus selle töötaja põhitegevus ja see ei ole eluliselt usutav, et ta suudaks pakkuda kindlustusvahenduse teenust võrdväärse kvaliteediga nagu kindlustusmaaklerid või kindlustusandjad otse, kelle igapäevategevus see on. Kuna kindlustusmaaklerid peavad üldjuhul ostma kindlustusmaakleri tegevuse vastutuskindlustust väljaspool Eestit, siis kindlustusrisi asjaolude tõstmine tõstab kogu turu kindlustusmaaklerite vastutuskindlustuse kindlustusmakset. Suure tõenäosusega tõuseks ka Finantsinspektsiooni järelevalvetasu määr. Kokkuvõtteks veelkord: puudub turutõrge; on suur risk vahendustegevuse kvaliteedi languseks ebaprofessionaalsete vahendajate lisandumisega (nn kindlustusmaakleri agendid) ning kõigi kindlustusmaaklerite tegevuskulude kasv. Seaduse eelnõu teenib mõne üksiku suure kindlustusmaaklerfirma ärihuve, kahjustades enamuse huve. Seadusemuudatus ei tõsta vahendusteenuse üldist kvaliteeti, vaid pigem langetab seda. Klient ei võida sellest midagi. Seaduse muudatus (kindlustusmaakleri agendi lisandumine) on pigem kahjulik.	Selgitatud	Eelnõu eesmärk ei ole üksnes turutõrke kõrvaldamine, vaid ka kindlustusteenuste kättesaadavuse parandamine ja turustuskanalite mitmekesistamine. Praktikast eelistavad kliendid sageli saada seotud teenuseid ühest kontaktpunktist, mistõttu täiendavate turustusmodelite võimaldamine võib suurendada kasutusmugavust ilma olemasolevaid turustuskanaleid asendamata. Teenuse kvaliteedi languse riski maandamiseks peavad kõik turustusettevõttes osalevad isikud vastama samadele pädevus- ja teadmishõuetele nagu teised kindlustusturustusega tegelevad isikud ning läbima igal aastal vähemalt 15 tunni mahus kindlustusalaseid koolitusi. Kindlustusmaakleri agent tegutseb kindlustusmaakleri vastutusel ja Finantsinspektsiooni järelevalve all, sealjuures on ta kantud Finantsinspektsiooni nimekirja. KindlITS § 184 lõike 1 kohaselt peab kindlustusmaakler oma tegevuses rakendama kõiki meetmeid, mis tagavad kliendi huvide prima kaitse. Eelnõu kohaselt (uus lõige 5) tagab kindlustusmaakler ka agendi kasutamise korral, et tagatud on klientide parim kaitse. Kui kindlustusmaakler ei taga agendi kasutamisel kindlustusteenuse, sealhulgas

			kindlustusnõustamise, nõuetekohast kvaliteeti, kustutatakse agent Finantsinspektsiooni nimekirjast (uue §-i 190² lõige 2). Samuti on Finantsinspektsioonil alus kindlustusmaakler nimekirjast kustutada (§ 190 lõige 3), kui kindlustusmaakler ei vasta KindITS või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele, mis ühtlasi hõlmab ka seda, et ei ole võimeline tagama, et tema agent tegutseks seadusele vastavalt ja nõuetekohaselt. Vastutuskindlustuse makse kujuneb eelkõige konkreetse kindlustusmaakleri, tema tegevuse mahu ja riskijuhtimise taseme alusel, mistõttu ei saa eeldada automaatset ega ühtlast hinnatõusu kogu turul. Hinnatõusu võib põhjustada kahjujuhtumite arvu suurenemine seoses agentide lisandumisega kindlustusturule, kuid nagu eespool märgitud, ei ole neile ette nähtud leebemaid nõudeid kui teistele kindlustust müüvatele isikutele. Lisaks on oluline märkida, et kindlustusturustuse direktiiv (IDD) võimaldab vahendajal kasutada teist vahendajat oma nimel tegutsemiseks ning nagu seletuskirjas on välja toodud, siis sellised turustusmudelid on paljudes EL riikides lubatud.
--	--	--	---